

III. b. 1943. ty.
III. 4245. ty.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915 ÉVI MÁJUS HÓ 5-ÉN MISKOLCON TAR-
TOTT TAVASZI, RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GAÁL FERENC
EGYHM. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

MEZŐSÁT,
SCHVAROZ HERMAN KÖNYVNYOMDÁJA.
1915.

17. 20. 1911

III. 4245. ty.
— III. B. 1943. ty.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE

1915 ÉVI MÁJUS HÓ 5-ÉN MISKOLCON TAR-
TOTT TAVASZI, RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

SZERKESZTETTE:

GAÁL FERENC

EGYHM. LELKÉSZI FŐJEGYZŐ.

MEZŐCSÁT,
SCHVARGZ HERMAN KÖNYVNYOMDÁJA.
1915.

AZ ALSÓBORSODI REFORMÁTUS EGYHÁZMEGYE
1915 ÉVI MÁJUS HÓ 5-ÉN MISKOLCON TARTOTT
TAVASZI, RENDES KÖZGYŰLÉSÉNEK

JEGYZŐKÖNYVE.

Jelen vannak: Bodolay István esperes és báró Vay ^{Elemér} Béla egy-
házmegyei gondnok elnöklete alatt:

Dr. Tüdös István püspök.

Id. Sólyom Gyula, Szalóczy Pál, Horváth Bertalan, Tóth Béla,
Szabó András lelkészi tanácsbírák; Bónis Bertalan, Pappszász
Lajos, Deák Gyula világi tanácsbírák. Dr. Csorba György főgimn.
igazgató, tanárképviselő; Baksa Lajos, Putnoki István, Csiky Béla,
Nagy Bertalan tanítóképviselők. Gaál Ferenc lelkészi fő-, dr. Nagy
Ferenc világi főjegyző; Tóth István lelkészi aljegyző, ifj. Mocsáry
Lajos világi aljegyző és Puky László tb. vil. jegyző.

Az egyes gyülekezetek részéről:

Alsózsoltca: Román Ernő lelkész, Tatár József gondnok.

Ároktő: Kiss Albert lelkész, Petrák Lajos gondnok.

Átány: Diószegi Mihály lelkész.

Borsodgeszt:

Borsodharsány: ifj. Sólyom Gyula lelkész.

Böcs: Fekete Gyula lelkész, Gyükér István gondnok.

Bükkaranyos: Mauritz Árpád lelkész.

Bükkzsércz: Molnár Gyula lelkész.

Cserépfalu: Pósa Péter lelkész.

Diósgyőr: Komjáthy József lelkész.

Diósgyőr-vasgyár: Zsiros Lajos gondnok.

Eger: Tóth István lelkész.

Egerlövő: Sólyom Barna lelkész.

Emőd: Nagy Lajos lelkész.

Felsőábrány: Gergely Béla lelkész.

Gelej: Kenyeresi Károly lelkész.

Hejőbába: Gyűrék Pál s. l., Szabó Sándor gondnok.

Hejőcsaba: id. Sólyom Gyula lelkész.

Hejőpapi:

Hejőszalonta: Bársony György lelkész.

Heves: Kérészy István lelkész, Balla Sándor gondnok.

Igriczi: Gecse Albert lelkész, Veres Károly tanító.

Kisgyőr:

Kistokaj: Gombos Imre lelkész.

Ládháza: Eötvös Ferenc lelkész, Kazay Gyula gondnok.

Maklár:

Mezőcsát: Bodolay István, Szalóczy Pál lelkészek.

Mezőkeresztes: Szabó András, Vajda Sándor lelkészek.

Miskolcz: dr. Tüdős István, Tóth Béla, Farkas István lelkészek.

Nemesbikk: M. Papp Ernő lelkész, Mészáros Sándor g.

Noszvaj:

Ónod: Sólyom Gyula lelkész, Soós István gondnok.

Poroszló: Gaál Ferenc lelkész.

Sajókeresztur: Bogdány József lelkész.

Sály: Szakács Pál lelkész.

Szirma:

Tiszadorogma:

Tiszakeszi: Andó Lajos lelkész.

Tiszaoszlár: Csiszár Béla lelkész, Benőcs György g.

Tiszapalkonya:

Tiszaszederkény: Horváth Bertalan lelkész.

Tiszatarján: Ferenczi Dániel lelkész, Nagy Imre gondnok.

Tiszavalk: Takács Mihály lelkész, Tóth Vince gondnok.

Újlőrinczfalva: Pósa Béla lelkész.

Vatta:

Segédlelkészek, tanítók néhányan.

1. Bodolay István esperes, a közgyűlés kezdete előtt a haza sorsáért, Isten áidó kegyelméért esedező buzgó fohászkodásban emeli a lelkeket az Örökkévaló trónja elé. Szavai a mi gondolataink; reménykedései a mi vágyaink, imádkozása a mi áhitatunk volt s a

közgyűlés esperes imáját jegykönyvünkbe vétetni határozta el, a mint következik:

Szívbeli szent buzgósággal, imádkozásra nyíló ajakkal közeli-tünk feléd örökbölcsestől Isten, szerető édes Atyánk a Jézus Krisztus által! Kihez is fordulhatnánk rajtad kívül máshoz, te vagy a mi reménységünk kösziklása, egyedül te vagy az, kiben megnyugvást, kinél segítséget találhatunk. Fogadj óh fogadj kegyelemmel bennünket.

Más években, a természet kiújulásának e kedves szakában, összejöveteleink ily órájában békés nyugalom hatotta át egész valónkat s boldog meglepéstől sugárzott arcunk, mert fejünk felett nem verődtek össze a gondok nehéz fellegei, békés tűzhe-lyünket nem fenyegették, szeretett hazánk határait nem dúlták föl kegyetlen, vad ellenségek, lelkünk szabadon emelkedhetett dicső-séged királyi székéhez. Oh de most szívünket szorongatják a közel múlt sötét emlékei, a jelen aggodalmai, a bizonytalan jövő kétségei!

Kiöntötted búsulásod poharát és mi fenéig kiüritjük azt. Okunk, méltó okunk van a kesergésre. Oh mert fiaink közül hányan porladoznak idegen földön, jeltelen hantok alatt, hányan vánszorognak haza bénán, testben és lélekben megtörve, kik nem rég még családok oszlopai, szülei szívek szerelmei, büszkeségei, nemzetünk színe-virágai valának.

Te akartad ezt úgy; bölcs végzésed titkaiba emberi szem be nem láthat, emberi erő akaratodat meg nem változtathatja, végzé-sedet meg nem másíthatja.

De ha már ekként határozott felőlünk bölcsesség, ha nemzeti létünket, édes szülőföldünket csak emberfeletti küzdelmek és súlyos áldozatok árán lehet megmenteni, bár fájalmunkat nem titkolhatjuk, könnyeinket vissza nem tartóztathatjuk, nem panaszkodunk, nem zugolódunk ellened; csak arra kérünk, segítsd diadalra igazságos ügyünket; azután pedig hozd fel reánk szép napodat, a béke áldott napját, hogy emberi és keresztyéni hivatásunkat háborgatás nélkül teljesíthessük, a romokat újra építve egy szebb és boldo-gabb jövőnek alapját megvethessük.

Örök bölcsességű Isten! ez alkalommal építő munkára gyüle-keztünk össze mi is, országod dicsőségét óhajtjuk a nekünk adatott,

tőled nyert lelki erőkkel munkálni. Töltsd ki reánk szent lelkedet, hogy annak erejétől áthatva az elénkbe tűzött feladatnak hiven és lelkiismeretesen megfelelhessünk s a vallás erkölcsi élet tökélyesbítését célzó tanácskozásainkat kellő komolysággal megkezdhessük, igazsággal párosult szeretettel folytathassuk és békességben be is fejezhessük.

Hallgasd meg imádságunkat, szent fiad nevében kérünk. Ámen.

2. Br. Vay Elemér e. m. gondnok szives szavakkal üdvözi a közgyűlés alkotó tagjait, a megalakulást szabályszerűnek jelenti ki, a gyűlést megnyitja.

3. A gyűlésről való elmaradásukat betegségükkel igazolták: Halászy József, Túri Sándor és Kovács Károly lelkészek.

Elmaradásuk igazoltnak vétetett.

4. A kinyomatott esperesi jelentés, mely előzetesen is megküldetett — szokás szerint — minden egyházba, felolvasottnak tekintetik

s az adakozások és építkezésekről szóló kimutatással együtt jegyzőkönyvünkben is kinyomatni határoztatott. Az esperesnek pedig gondos, mindenre kiterjedő részletes jelentéséért közgyűlés köszönetét nyilváníttja.

Nagytiszteletű egyházmegyei közgyűlés!

Egyházi törvényeink utasítása folytán jelentésemet tisztelettel betérjesztem s a múlt évi őszi közgyűlés óta egyházmegyénk életében történt eseményeket az igazsághoz hiven igyekezem feltárni.

Legelsőbbben halottainkról emlékezem. Eltávozott körünkből *Huszthy Béla*, egyházmegyénk volt tanácsbírája s bánatos érzésekkel kísértük ki őt az örök nyugalom helyére. Benne testületünknek egyik erős oszlopát veszítettük el. Hosszú éveken keresztül hű odaadással, fáradságot nem ismerő szorgalommal, szívének és eszének teljes erejével szolgálta ő az Úr egyházának ügyét. A miskolczi egyházközség buzgó presbyterét, Borsodvármegye törvényhatósági bizottsága tevékeny tagját, a társadalom a közművelődési intézményekért hevílő fiát temette el benne. Hú volt a reábízottakban, méltó arra, hogy különösen egyházmegyénk az elhunyt emléke iránt hálával és elismeréssel viseltessék.

Elhunyt élte delén, 41 éves korában, hosszú és kínos szenvedések után *Dr. Tóth Dániel*, egyházmegyénk tiszteletbeli ügyésze, a miskolczi egyház-község presbytere, Miskolcz város tisztii ügyésze. Mint boldog emlékezetű Esperesünk fia, a szülei házban nyert szigorú vallás-erkölcsi nevelés hatása alatt állott mindvégiglen. Puritán érzelmű kálvinista volt ő, feltűnésre nem vágyva munkálkodott lelkiismeretes buzgósággal s töltötte be közelismerés mellett hivatáskörét. Finomúlt érzés, a szép, jó, nemesnek szeretete, az egyház iránti törhetetlen ragaszkodás, vallásunk tanaiban való erős hit voltak főjellemvonásai. A feltámadás boldog reménységével halt meg s bizonyára elnyerte az élet koronáját!

A tanügy munkásai közül is kivette a halál az ő áldozatait. Elszólította s magához vette az Úr *Paksy Dániel* nyngalmazott tanítót, ki 1861-ben kezdte meg tanítói működését s Mezőkeresztesen 44 évig munkálkodott a rögzös pályán. Családjának, tanítótársainak s az általa felnevelt nemzedéknek szeretete, tisztelete és hálája vette körül életében s kísérte sirjába a jó családapát, a gyakorlati tanításnak mesterét. A majdnem félszázados hivataloskodás után nyugalomba vágyott, 7 évig élvezte itt e földön, most már örökké az édes anyai föld porában.

Elhunyt *Nagy Simon*, a mályii l. egyházközségben előkönyörgő-tanítói tisztet végzett tanító, ki 51 évre terjedő életéből 6 évet mint segéd és ideiglenes, 30 évet mint rendes s ebből Mályiban 20 évet töltött el. Bevégződött a nyugtalan, küzdelmes élet hirtelen, váratlanul. Ha nem tudott felemelkedni hivatásának magaslatára s a tanítás terén kitűnő sikereket nem mutathatott fel, mentse őt ki az anyagiakkal való folytonos küzdelem s nagyszámú családjának fenntartási gondja. A jóakarát nála nem hiányzott, a neki adott talentumokkal igyekezett hivatalos kötelezettségeinek megfelelni; egyházát szerette, mit mutat azon körülmény, hogy a templomújitási költségek viselésében erején felül részt vett. Béke lengjen porai felett!

Elhunyt *Molnár József* életének 52-ik, tanítói hivataloskodásának 31-ik, miskolczi működésének 13-ik évében. Halála fájdalmas úrt hagyott úgy népes családjának, mint egyházi s iskolai előljárátságának és pályatársainak szívében. Kiváló tanító volt s méltán vette körül tanítványainak ragaszkodása s a neveltető szülőknél tisztelete; pontos, lelkiismeretes hivatalnok volt, mit igazol felsőbb hatóságainak elismerése és becsülése; a szó nemesebb értelmében ember és hű barát volt, mit mutat az őt ismerők s vele szorosabb viszonyban volt kartársak szeretete. A hála és kegyelet öröködjék hamvai felett!

Az enyészet keze nem kimélte meg a segédlelkészek ifjú gárdáját sem. Kiszakította szerető s a felnevelésére nagy áldozatokat hozott szülék karjai közül *Végh Dezsőt*, átányi segédlelkészt. Régotha testében hordozta a halál csiráját, állapota éveken keresztül reménytelen volt annyira, hogy hivatalos teendőket nem is végezhetett. Az átányi érdemdús tanító fiát gyászolja benne és kesereg csalódásának romjain. Enyhitse keserűségét a mi őszinte részvétünk és az Istenben, mint jó édes Atyában vetett hit és bizodalom!

Legyen szabad indítványoznom, hogy a fent elsorolt elhunytak emléke jegyzőkönyvbe vétessék.

A fájdalmas megemlékezések után tisztelettel hozom tudomására közgyűlésünknek, hogy *Kovács Mihály* hevesi lelkész sulyos szembaja miatt állásáról kénytelen volt lemondani és a konventi lelkészi nyugdíjintézeti bizottság által 1915 évi január 1-től kezdődőleg nyugdíjaztatott. 18 évig kormányozta ő a kicsiny hevesi egyház hajóját. Munkálkodott jóakarattal, lelkiismeretes hűséggel. Midőn megválik tőlünk, kívánjuk neki, hogy a földi nyugalom éveit még sokáig békében és megelégedésben élvezhesse.

Batta János volt poroszói segédlelkész Bodrogkeresztúrba, Kőszeghi Gábor volt egri segédlelkész Tornagörgőre rendes lelkészül választatván, Isten áldásának kívánása mellett őket egyházmegyénk kötelékéből elbocsátottam.

A mi egyházi és iskolai életünket illeti, ez sem ment a régóta dúló háboru sulyos következményeitől. Egyházközségeink lakossága erős megpróbáltatásoknak volt és ma is van kitéve. Fiaink közül sokan vértettek el a hazáért való dicső küzdelemben, sokan jöttek vissza csonka-bonkán, anyagiakban is érzékeny veszteségeket szenvedtünk. De ha megpróbáltattunk is, végkép el nem estünk, sőt vallás-erkölcsi tekintetben erősödtünk. A szerencsétlenség kiváltotta a legnemesebb emberi erényeket, a testvériség érzete szembetűnőleg döntögeti le a falakat, melyek a társadalom különböző rétegeit egymástól elválasztották; a szivek Istenhez buzgóbban emelkednek, még a ki eddig nem szokott is, megtanúlt imádkozni, a templomok látogatottabbak lettek; az áldozatkészség hihetetlen mérveket öltött; a könyörület, irgalom, szeretet hinti áldásait s hegeszti he a vérző sebeket.

A tanügy terén némi bénultság állott be, a mennyiben egyrésről 24 tanítónak a hadiszolgálatra való behívása, másrésről a gazdasági munkálatok teljesítésénél való segédkezés szempontjából a nagyobb tanulóknak hónapokra terjedő felmentése miatt ez iskolai évben kellő eredmény eléréséről szó sem lehet, s attól lehet tartani, hogy a visszaesés kihat a jövő évekre is, azonban bizom a tanítók kötelességérzetében, hogy a hiányok a békés idők eljöttével helyre lesznek pótolva.

Nem hallgathatom el azon sajnálatos eljárást, melynek csak az egyházlátogatói jelentésekből jöttem tudomására, hogy négy egyházközség isolájában a tanítóihiány miatt az iskoláztatás szünetelvén, tekintettel a rendkívüli körülményekre, az illető lelkészek nem ajánlották fel szolgálataikat az iskolák vezetésére, sőt még az 1894 évi őszi közgyűlés 15 sz. határozatában kiadott szigorú utasításnak sem tettek eleget s a felelősség terhe mellett kötelező vallástanítást sem teljesítették.

A tanítás szünetelésének káros eredményei lesznek, mert a VI-ik osztályú tanulók a választói jog gyakorlására képesítő bizonyítványt nem nyerhetnek, továbbá az összes tanulók egy évet veszítenek, végre pedig a vallásoktatást nélkülöző gyermekek erkölcsileg a sülyedés lejtőjére juthatnak.

Elismerés illeti a vattai lelkészt, kinek koránál fogva szükségesebb volna a nyugalom, mégis az iskola vezetését készséggel magára vállalta.

A tanügyi helyzet általános ismertetésével kapcsolatban meg kell említenem azon mulasztást is, mely a felsőábrányi lelkész által követtetett el, t. i. a konfirmatioi oktatást és a gyermekeknek hitben való ünnepélyes megerősítését a múlt évben nem teljesítette.

Tisztelettel jelentem, hogy a baptista mozgalom az eredeti fészkekben, Bükkzsérczen, Ládházán, Miskolczon, Noszvajon, Szirmán szünetelt, hanem annál elementárisabb erővel tört ki Tizzaszederkényben, hol a kötelességtudó, a hívek lelkigondozását szíven viselő és teljesítő lelkész minden erőfeszítésének daczára 10 lelket hódított. Vád őt nem érheti, minden lehető elkövetett a veszedelem elhárítására, azonban az elvakultakat nem volt képes a kitérésben megakadályozni.

Ezen kitérésű eseteket, mivel a baptista felekezetbe való felvétel nem szabályszerűen történt, mint vallássérelmet a főtiszteletű püspöki hivatalnak bejelentettem.

Ugyancsak felterjesztettem a miskolczi állami polgári iskola vezetősége által elkövetett azon sérelmes eljárást, mely szerint a tanév megnyitása alkalmával a másvallású s így a református növendékeket is a r. katolikus templomba való menetelre s a szertartásban való részvételre kötelezte.

A főtiszteletű egyházkerületi őszi közgyűlés egyházmegyénk tanácsbiróinak számát 4-el felemelvén, kérem tudomásul venni, s miután néhai Huszthy Béla elhunytával egy hely is megürült, 3 világi és 2 egyházi tanácsbirói állásra szavazatot kitzíteni s egyszersmind a számvevőszéki, misszióügyi, nyugdíj, segélyosztó, közalapi bizottságban Huszthy Béla helyét betölteni.

Egyházmegyénknek a püspöki javadalmak állami forrásból való biztosítása tárgyában tett indítványára azon határozatot kaptuk, hogy mivel ezen ügy az egyetemes konventhez már egyizben felterjesztetett s erre a válasz meg is adatott, újabb felterjesztés szükségtelessé vált.

Az egyházkerületi pénztár kezelésére vonatkozó indítványunk véleményadás végett a pénzügyi választmánynak adatott ki.

Az ónodi egyházközség magtári ügyének megvizsgálására kiküldött bizottság javaslatát beterjesztette s ezen javaslat, valamint az ezzel összefüggésben álló lelkészi és tanítói díjlevelek megerősítése közgyűlésünk tárgyát fogja képezni.

Múlt évi őszi közgyűlésünk 30 sz. határozatában adott felhatalmazás folytán az egerlövői, emödi, igriczii, kistokaji, ládházai, maklári, szirmai temetői szabályrendeleteket megfelelőknek találván, megerősítettem.

Időszaki bírósági ülés tartatott 1. Gecse Albertnek a szatmári püspökséggel folytatott per költségeinek megtérítése iránt az újlőrinczfalvai egyházközség ellen támasztott követelése, 2. az újlőrinczfalvai 1913 évi lelkészi jövedelem megosztása, 3. a tiszapalkonyai tanítói helyettesítési díj tárgyában,

Az első ügy törvényes határidőn túl fellebezettvén meg, a fellebezés az elnökség által végzésileg elutasított. A harmadik ügy az egyházkerületi közigazgatási bírósághoz fellebezettvén, bíróságunk ítélete nyert helybenhagyást. A tiszapalkonyai egyházközség előljárósága a helyettesítő tanítónőtől a június hó második felére járó 20 koronát levonásba hozta azon indokolással, hogy a vizsga június hó 14-én tartatván meg, a hónap második felére helyettesítési díj nem jár. Ezen felfogást az elnökség nem fogadván el, fenti egyházközséget a június havi teljes helyettesítési díj megfizetésére kötelezte.

Gergely Miklós végkielégítést nyert tanító fia a felsőábrányi lelkész ellen panaszt adván be, ezen ügy az egyházmegyei ügyész által birói eljárásra alkalmasnak találtatott s vizsgálat elrendelése véleményeztetett. Mivel azonban a panaszos a vizsgálat költségeit nem volt képes előlegezni, elnökségi végzéssel panaszától elállottnak tekintett.

Elnöki intésben mint rendbüntetésben részesült egy lelkész azért, mert az I. t.-cz. 140. §-át már másodizben áthágta, engedélyt nem kérvén az illetékes lelkésztől keresztelési fungtio végzésére. Nevét a panaszos kívánságára ezidőszerint még elhallgatom.

Az átányi egyházközség jelentése szerint a csányi szórványból téves fel fogás következtében beszedett egyházi adók az illetékes gyöngyösi egyházközség pénztárába beszolgáltattak.

Megtartattak a számvevőszék, segélyosztó, közalapi, Gusztáv Adolf egyleti, lelkészi nyugdíjintézeti, missióügyi bizottság ülései, a melyeken felvett jegyzőkönyvek jelen közgyűlésünkre vannak beterjesztve.

Lengyel István rendes lelkészi jelleggel egyházmegyénkbe bekebelezett püspöki titkár és Komjáthy József diósgyőri lelkész az országos lelkészi nyugdíjintézet tagjai közé való felvételre ajánlottak.

Adócsökkentési segélyért a miskolci egyházközség kérvényezvén, 7802 korona segélyre ajánlottatott.

A geleji egyházközségnek a kántortanítói lak újjátására az engedélyt az építkezési szabályrendelet 3-ik §-a alapján, továbbá a mezőcsáti egyházközségnek a második lelkészlak tetőzetének újjátására az egyházmegyei építkezési szakértő véleményének meghallgatása mellett, végre a tiszatarjánai egyházközségnek a templom és egyik iskola tetőzetének fedetésére, istálló építésére, 12 új iskolai padnak készítésére az építési költség fedezésének az egyházmegyei közgyűlés jóváhagyásának feltételezése mellett kiadtam.

Örömmel hozom tudomására közgyűlésünknek, hogy a diósgyőrvasgyári egyházközség lelkésze nyugdíjintézeti járulékának fedezését egyelőre egy évre magára vállalta. Ezen nagylelkű intézkedésért a presbyteriumnak elismerésemet fejeztem ki, de az egyházmegye méltánylását is megérdemli.

A lelkészi karban egy változás történt. A hevesi egyházközség a nyugdíjazás következtében megüresedett lelkészi állásra a törvényben előirt szabályok betartása mellett meghívás útján Kérészy István tiszánai segédlelkész választotta meg, kinek beerősítése közgyűlésünk feladatát képezi.

Tanító változás állott be Bükkzsérczen, hová az ungi esperesi engedéllyel elbocsátott Révai Miksa; Felsőábrányban, hová Rásky Gizella férjezett Gergely Béláné; Nemesbikken, hová Nagy Ilona tanítónő választatott meg. Mindhárom választást az államsegély kieszközölhetése végett előlegesen megerősíttem, azonban a végleges megerősítés közgyűlésünk hatáskörébe tartozik.

Korsós Jolán böcsi tanítónő egy év. és Andó Endre ládházai tanító orvosi bizonyítvány alapján három havi szabadságot kaptak, helyettesítésökre megfelelő intézkedés történt.

A mályii tanító elhunytával ideiglenes tanítóul Bay Dezső alkalmaztatott, a ki a megállapított havi fizetésből nem tudván kijönni, állását március hó végén elhagyta s a tanuló gyermekek vezetés s a templom előkönyörgő nélkül maradtak.

Alsószolczáról Nemes Sándor, Átányról Mészáros István, Cserépfaluból Batta József, Egerből Demeter József vallástanító, Emődről Horvát Károly, Hejőszalontáról Petyke László, Kistokajról Vitályos János, Makláról Pongor Imre, Andornakról Kolozsy József, Mezőcsátról Ferencz Albert, Mezőkeresztesről Ferencz Károly és Lápossy Béla, Miskolczról Litkey György és Marosy Lajos, Noszvajról Pító József, Ónodról Máthé Gyula, Poroszlórol Arany Géza és Mártha Béla, Sályról Orbán József, Tiszadorogmáról Molnár György, Tiszakesziről Géhl János, Tizsanánáról Apostol Gábor, Tiszatarjánból Füsti Molnár Lajos, Vattáról Horvát Lajos tanítók hadiszolgálatra behivattattak s az egyházközségek Emőd, Hejőszalonta, Kistokaj és Maklár kivételével a helyettesítésről gondoskodtak.

A hazáért küzdő tanítók közül ez ideig egy sem veszett el, csak Nemes Sándor szenved orosz fogságban. Vezérelje őket vissza az isteni gondviselés épségben, egészségben, hogy a nagy aggodalomban lévő családjaik megnyugvást találjanak és nemes hivatásukat továbbra is folytathassák.

Szükségesnek tartom jelezni az alsóborsodi tanítóegylet működésének kiválóbb mozzanatait is. Az egyleti elnök jelentése szerint a világháboru kitöréséig mindenek szép renddel folytak, a körgyűlések megtartattak, azonban már a közgyűlés nem volt megtartható s a halasztást nem tűrő ügyeket választmányi ülésen voltak kénytelenek elintézni. Füsti Molnár Lajos tiszatarjáni tanító nyerte meg az egyházmegyénk által évenként adományozott 50 kor. és Deák Gyula tanácsbiránk által nyújtott 50 kor., összesen 100 koronát. Mint érdekes és örvendetes tényt említem fel, hogy a nyugalomba vágyott, érdemdús volt mezőcsáti tanító Fogarassy Jenő nem pihen a kényelem párnáján. A nagyméltóságú földmivelésügyi minisztérium által kitűzött pályázaton a 400 kor. díjat a vasúti altiszti iskolák részére irt „Földrajz“ tankönyvével megnyerte. A „Bodon“ alapítvány kamata özv. Kuki Ferencznének adatott ki.

A mi a gyülekezetek belső életét illeti, az egyházlátogatói jelentések alapján csekély kivétellel megnyugtatónak mondható. Az isteni tiszteletek ünnepe- és vasárnapokon délelőtt és délután rendszeren megtartatnak, hétköznapokon reggel 30, reggel és délután is 4, adventi és bűnbánati napokon reggel

és délután 2, csak reggel 3, téli napokon 1, hetenként két napon 1, egy napon 1 helyen tartatik, 9 helyen nem szoktak hétköznapi templomba járni. Óhajtható volna, hogy legalább a hétköznapi reggeli isteni tisztelet mindenütt megtartatnék.

Az úrvacsora a szokásos hat alkalommal kiszolgáltatik s az azzal élők száma körülbelől 20529-re tehető. A konfirmatio egy helynek kivételével mindenütt megtartatott.

Halottak estvénjén a sirok kivilágítása csak néhány helyen, különösen a vegyes házasságban élők által eszközöltetik.

Az egyházi éneklés szépítése tekintetében általában a gyülekezetek előjárói minden lehetőt elkövetnek. Az egyházi énekkarok száma 20.

Ifjúsági egyesület 1, nőegylet 1, olvasókör 10 helyen van. Vallásos felolvasás Miskolczon és Ládházán tartatott.

Az egyházközség tagjainak áldozatkészsége igen szépen megnyilatkozott úgy egyházi, mint társadalmi téren. A vereskereszt egyesületnek, hadba vonult karácsonyi ajándékára, az itthon maradtak fölsegélésére, sebesültek részére ruha, ágyneműekben, pénzben, minden nemes szív meghozta áldozatát.

Amit múlt évi őszi közgyűlésünkre beadott jelentésemben jeleztem, csakugyan bekövetkezett. Több lelkésztársamtól érkezett hozzám a panasz, hogy fizetésük és az egyházi adó nem folyik be rendesen, nagyobb összegű hátralékok maradnak kinnt. Sőt az átányi jelkészt utasítást, intézkedést is kért ez ügyben.

A mai rendkívüli viszonyok között e kérdés a szeretet lelkével oldható meg. A szegénysorsú hadbavonultak tartozásainak kiegyenlítésére halasztás adandó, az elesettek családjai részére pedig a méltányosság legvégső határáig menő engedmény nyújtandó. Ezt az elvet vittük keresztül Mezőcsáton, hol az egyházközség 400 koronát, a lelkészek 10—10 köből párbér rozst engedtek el. Minden belhivatalnok és egyházközség anyagi helyzetéhez mérten bizonyos százalék engedményt megtehet, sőt erkölcsi kötelessége is megtenni. A lelkészeknek e tekintetben is követendő példát kell mutatni.

Tisztelettel jelentem, hogy közgyűlésünk utólagos jóváhagyásának reményében 100 db. hadi kölcsön részvény jegyztetett olyképen, hogy 30 db. értéke az egyházmegye pénztárából kifizettetett, 70 db. pedig a tiszadorogmai egyházközség által fog fennálló adósságának törlesztése fejében átadatni.

Méltóztatásék ezen intézkedést helybehagyni s egyszersmind felhatalmazást adni arra, hogy az újabban kibocsátandó ilyenmű részvényekből meghatározott értékig jegyezhesünk. A szorongatott haza érdeke így kívánja s egyházmegyénknek a felhívó szózatra tettel kell válaszolni.

A vagyonelemtári ivenkben a múlt évben előállott változások az egyházlátogatóság ellenőrzése mellett minden egyházközségben keresztülvezettettek. Az összeállításnál felmerült tévedések lassanként elenyésznek. Miután lényeges hibák az ivenkben nem fordulnak elő, azoknak megerősítésére kérem az Esperest felhatalmazni.

Az egyházközségek állapotát rövid vonásokban óhajtom ismertetni s a hol annak szüksége forog fenn, közgyűlésünk megfelelő intézkedését kikérni.

Mindenek előtt a tanítóhiányban szenvedő egyházközségek lelkészeit kérem fölhívni, hogy a tanítás ügyét karolják föl s a tanítókat helyettesítsék, a vallásoktatást, a konfirmatiót elmulasztott lelkészeket pedig méltóztassék felelősségre vonni.

Erélyesen kérem figyelmeztetni az egyházközségek előljáróságát, hogy az Esperesnek teendő előleges bejelentés és az egyházmegyei közgyűlés beleegyezése nélkül az alapítványokat, alapokat és tőkéket ne használják föl, mert ezen eljárás törvényeinkbe ütközik.

Az egyházlátogatói jelentés szerint Borsodharsányban a lelkészlak újjá építése, Hejőbábán a tanítói lak, iskola újítása, Hevesen a lelkészlak és iskola alapos újítása, Igricziben a II-ik tanítói lak és iskola újból való építése, Makláron a tanítói lak és iskola újítása, Tiszaoszláron az iskola és tanítói lak újból való építése, Mezőcsáton a II-ik lelkészlak újítása, Tiszatarjánban a templom, egyik iskola tetőzetének fedetése, iskolai padoknak készíttetése és a lelkészlak egyik melléképületének újbóli építése válik szükségessé.

Diósgyőrben a lelkészlak újítása megnövelte az adósságok összegét.

A diósgyőrvasgyári egyházközségben megjelent egyházlátogató küldöttség így nyilatkozik: „az anyakönyvek, a mennyire lehetséges volt, a segédlelkész által helyreállítottak“. Minthogy ebből azt lehet következtetni, hogy az anyakönyvek szabálytalanul vezetettek, a közgyűlés beavatkozása válik szükségessé s ez ügy megvizsgálására bizottság kiküldését indítványozom.

Emődön a gondnoki számadás nem simán folyt le. A pénzmaradvánnyal a gondnok nem tudott elszámolni. Most már ez ügy akként van elintézve, hogy az egyházközség követelése a gondnok ingatlan vagyonára való bekebelezés által biztosított, — a gondnok pedig állásáról való lemondásra kényszerített. A pénztári kezelés szigorú ellenőrzésére a lelkész utasított.

Felsőábrányban a jelentés szerint nem valami irigylendő állapotok uralkodnak. A gyűlölet két ellentáborra osztotta az előljárókat és egyháztagokat s nincs, aki az ellentéteket kiegyenlítse s a viszálykodásnak véget vessen. Ez a jobb sorsra méltó kis gyülekezet szomorú sorsnak néz elébe.

Hejőpapiban a hivek áldozatkészsége egy 8 változatú orgona építésében újból megnyilatkozott. Virágvasárnapján az esperes imája, Farkas István miskolczi lelkész alkalmi beszéde, a helybeli lelkésznek az orgona felállítását ismerető felolvasása és Ráczki miskolczi orgonista kántor művészi játéka mellett adott át a közhasználatnak.

Kistokajban ez idő szerint csend uralkodik. A presbyterium a lelkészlak építés szükségét már belátja, csak azt kéri, hogy az építési terv és költségvetés megállapítása, a templomszék szabályrendelet megalkotása a hadba vonúltak visszatéréig halasztassék el.

Ládházán Andó Endre elbetegesedett s jelenleg orvosi bizonyítvány

alapján szabadságolt tanító az egyházlátogatóság előtt bejelentette nyugdíjba való menetelét. — Segítsük elő jó szándékában!

Makláron és Andornakon a tanítóhiány következtében az iskoláztatás teljesen szünetel, a melynek káros hatását bizonyára meg fogja sinyleni az egyházi élet is.

Mezőnagymihályon a 26000 koronába kerülő lelkészlak építése befejezést nyert.

Poroszlón a haza iránti lelkesedés elismerésre méltó tettekben nyilvánult meg. Az egyházközségi közgyűlés elhatározásából 1793-ban öntött 4 mázsás, körülbelől 1800 korona értékű harang hadi czélokra felajánlatott. Megemlítésre méltó az is, hogy az egyház a hadba vonúlt kántortanítóknak, bár erre kötelezve nincs, téljes fizetését kiszolgáltatta s ezenfelül 20—20 mm. kösznetet 196 kor. értékben adományozott.

Sály 29000 koronára rúgó építkezését szerencsésen bevégezte. Báró Seckendorf Ármin úr nagylelkűsége s a lelkész eszélyes vezetése, az egyházi előljáróság buzgó támogatása megtermette édes gyümölcsét. Az egyházi és iskolai épületek rendben vannak.

Egyházmegyénk kötelékében álló többi egyházközségeinkről nem kaptam oly jelentést, mely közgyűlésünk intézkedését szükségessé tenné. A hivatásuk magaslatán álló lelkészek, tanítók, presbyterek a nekik adatott testi erők és lelki tehetségek szerint kötelezettségüknek hiven megfelelnek, igyekeznek Isten országa terjesztésén, a közboldogság előmozdításán.

Ezek után az egyházlátogatási rovatos ivekben kimutatott statisztikai adatokat következőkben terjesztem be:

Lélekszám 69444.

Született 1132 fi, 1132 leány, összesen 2264.

Keresztelések száma 2264.

Meghalt 933 fi, 822 nő, összesen 1755.

Házasságot kötött tisztapár 310, vegyespár 185, összesen 495.

Egyházi magáldást nem kért 3 vegyespár.

Megegyezés történt javunkra 74, kárunkra 32, összesen 106.

Áttért hozzánk 12 fi, 18 nő, összesen 30. Kitért tőlünk 11 fi, 18 nő, összesen 29.

Konfirmáltatott 324 fi, 184 leány, összesen 508.

Vagyoni ügyekre vonatkozó adatok:

1. Bevétel volt 581671 K 23 f., kiadás 520581 K 69 f. Pénztári maradvány 61089 K 54 f.

2. Egyházmegyénk gyülekezeteinek vagyona:

I. Földekben . . .	3'349725 K 61 f.
II. Épületekben . . .	6'001228 „ 48 „
III. Tőkepénzben . . .	138973 „ 13 „
IV. Alapítványokban . . .	219713 „ 46 „

V. Alapokban . . .	346885	K 33 f.
VI. Ingóságokban .	621819	„ 64 „
VII. Hasznos jogokban	71516	„ 70 „
Összesen:	10749862	K 35 f.

3. Gyülekezeteink adóssága	I. Tőkesegély tartozás	95809	K 74 f.
	II. Törlesztéses kölcsön	24457	„ 62 „
	III. Másnemű tartozás	209701	„ 54 „
	Összesen:	329968	K 90 f.

4. Magtár terményben: buza 89 hl 50 l; rozs 784 hl 10 l; árpa 435 hl 74 l; zab 99 hl 02 l. A magtár tőkepénz, mely 8177 K 59 fillért tesz ki, a gyülekezet vagyona III-ik tételében foglaltatik.

5. Jótékony adakozások összege egyházi és iskolai célokra 30304 K 44 f.

6. Építkezésekre és javításokra fordított 134428 K 50 f.

Az egyénenkénti jótékony adakozásokról szóló kimutatásoknak jegyzőkönyvbe való vételét s jelentésemnek elfogadását kérve vagyok

mély tisztelettel

Bodolay István

esperes.

Adakozások.

1. *Alsózsoltzán.* Urasztali jegyekre Báró Vay Elemér 54 kor., Gróf Vay Károly 36 kor. értékben. Isten dicsőségére Báró Vay Elemér 89 kor. 52 fill., Bánrévi József amerikai gyűjtése 170 kor., Zsiros Lajosné 10, Tóth Józsefné 4 kor. Szathmáiy Király Pálné urasztali ezüst tányért 50 kor., Bárczay Ferencné urasztali kelyhet 50 kor. értékben készítettetek. Iskolai célokra: Báró Vay Elemér jutalomkönyvre 50 kor., hitelszövetkezet konfirmandusoknak emlékkönyvre 30, szegény gyermekek felruházására Báró Vay Elemér 25, hitelszövetkezet 100, polgári község 20, Pozsgai Emma 5 kor.; iskola ujitására hitelszövetkezet 112 korona 10 f.

2. *Ároktön.* Urasztali jegyekre Csizmadia Péter, Szőke József, Kotta Ferenc, özv. Mihály Ferencné. özv. Petrák Jánosné, Hallgató Dániel 120 kor. értékben. Harang alapra: File István 400, M. Pecze Lajosné 100, Liszkai József 50, özv. File Jánosné sz. Bónis Sára 50, Hallgató Gyula 20, Kaczúr Andrásné 10 K. Urasztali alapra konfirmandusok 9 K 60 f. Urasztali terítőkét Liszkai Józsefné 50 K. Perselypénz 3405 f. Egyházfenntartási alapra File Jánosné sz. Bónis Sára 50 K.

3. *Átányon.* Urasztali jegyekre Pappszász Lajos főgondnok és a presbyterium tagjai 129 kor. értékben. Isten dicsőségére az egyházközség tagjai 83 K 89 f.

4. *Borsodgeszten.* Urasztali jegyekre Túry Sándor lelkész, a presbyterium tagjai, Kovács József és Fried József. Isten dicsőségére Boncsér József 3,

Barna Nagy Sándor 2, Cseh Pál 2, Cseh József 2, V. Nagy János 2, öreg Major Szabó András 2, Nagy József 2. Felső Cseh József 2 K. Orgonára tett ajánlatok befizetettek 239 K 50 f értékben.

5. *Borsodharsányban*. Urasztali jegyekre N. Balázs Istvánné, Szabó Sándor, Szabó József, Dolinka Jánosné, Balázs Lajos, Barczy Sándorné, Lukács Lajosné sz. Szarka Erzsébet. Orgona alapra Dr. Rosenberg Márton miskolczi ügyvéd 10, Darab József 3, Pallai István 5 K.

6. *Böcsön*. Urasztali jegyekre özv. Besnyi Ferencné 20, özv. Dudás Andrásné 5, Nagy Istvánné sz. Kulcsár Piroska 15, Zsánka Mihály és neje 10, Kiss János és neje 20, Homolya Zsófia 5 K értékben.

7. *Bükkaranyoson* Urasztali jegyekre Kohányi Gábor 2 K 20 f., Pallai Istvánné 4, Bodó Károlyné 4 K, Székely Gyula, Kovács Mihály, Székely András, özv. Sütö Istvánné, Székely Bertalan, Polgári Károlyné, Mauritz Árpád, Kohányi Barna, Csécsi Dániel. Urasztalára kenyérosszó tányért Csécsi Dániel, harctéren elesett fia emlékére 36 K értékben.

8. *Bükkzsérczen*. Urasztali jegyekre Molnár Gyula lelkész, Vadászi András, T. Papp Gábor, özv. T. Papp Jánosné. Isten dicsőségére Vadászi András 2, V. Papp Jánosné 1 K. Orgona alapra Lénárt András erdőőr 10, Tóth Béla miskolczi lelkész 10, Szabó Gyula dohánybevitő igazgató 3 K, Konfirmándus gyermekek 9 K 60 f.

9. *Cserépfaluban*. Urasztali jegyekre Mizser Péter, Kis Sütő András, Mizser Lajos, Kerekgyártó János, K. Mizser András, Móró Mihály, Erdős Károly. Isten dicsőségére március 15-én 140 K 27 f, perselypénz 130 K 95 f. Iskolaépítésre a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 400 K. a polgári község 500 K; felszerelésekre a ref. dalárda 54 K. 12 f, Egyházfenntartási alapra: Pósa Péter lelkész 50 K. Konfirmándus gyermekek 32 K. 46 f. Kósik István gondnok 20 K. Kósik János Gergely 5 K. Lelkészlak részére a helybeli fogyasztási és értékesítő szövetkezet 1 drb. új takaréktűzhelyet 200 korona értékben adományozott.

10. *Diósgyőrben*. Urasztali jegyekre Éles Gézané 40, Komjáthy József 10, özv. Varga Mihályné 3, Kis Pálné 3, ifj. László Andrásné 12 K. Urasztali terítőt özv. Koós Istvánné 100 K értékben. Isten dicsőségére özv. Egerszegi Andrásné 1, Varga Pál 2, szv. Székely Jánosné 7, özv. Szücs Andrásné 2, özv. László Istvánné 3, Merszerki András 1, özv. Egerszegi Istvánné 3, özv. Rózsa Sámuelné 1, Bruszkó Istvánné 1, özv. Deme Andrásné 1, File Ferencné 1, V. Tóth János 3, ör. Bruszkó István 1, Tóth Lajosné 1, özv. Mészáros Sámuelné 1, Bikszegi Sámuel 1, özv. Székely Istvánné 1, Hegedüs Józsefné 1, özv. File Andrásné 1, Eperjessy nővérek 15, özv. Koós Istvánné 2, id. László Sándor 5, Tóth Pápai János 1, özv. Szurmai Andrásné 1, Kovács István 1, Szilágyi András 1 K, özv. Esztergályos Sámuelné 40 f, özv. Szilágyi Andrásné 1, özv. Arnót Jánosné 1, Zombori József 1, Kis András 2, özv. File Jánosné 1, ifj. Tóth Mihály 1, Kimvald Imréné 2, Kazár István 2, özv. id. Szücs Istvánné 3, Geller István 3, Papp István 1, Farkas Mihályné 2, özv. Veres

Jánosné 3, özv. Budinszki Károlyné 1, Székely Imréné 1, Prungi Istvánné 1, Szabó Lajosné 1, Juhos Mihályné 2, Tóth László 1, özv. Kupai Istvánné 2, Kémeri Bertalan 1, Sütő András 2, ifj. Debreczeni Mihály 1, Debreczeni József 1, özv. Bús Sándorné 1, özv. Székely Sándorné 1, ifj. László János 1, özv. Molnár Sámuelné 1, id. Rózsa Sándorné 2, N. N. 3, özv. Rózsa Istvánné 1, Gurmúr Istvánné 1, özv. Szilágyi Józsefné 2 kor. Lelkészlak javítására az egyházközségi tagok önkéntes ajánlata 158 kor. Orgona alapra N. N. 4 kor.

11. *Diósgyőr-vasgyárban.* Templom alapra: Kolozsvári Gyula (r. kath.) művezető 12'60, Lukács József (r. kath.) vasesztergályos 2, Kecskeméthy Béla clómmunkás 50, Roessemann és Kühnemann Budapest 20, Vallásos felolvasásokból 41'90, Mozgó színházból: 264'00, Jószerencse dalkör választmánya 33'00, Veres József irodakezelő 3'00, Kedélyes asztaltársaság 20'60, Presbyteri összejövetelből: 2'54, Konfirmándusoktól: 8'00 Vámos Imre gyógyszerész gyűjtése: 14'32, Klaár Sándor fodrász 1'78 kor. Egyházi alapra: Az állami vasgyárak adománya; 1500 kor. Diósgyőri takarékpénztártól: 15'00, Gondnoki iroda persely gyűjtése: 9'84, Dienes Lajos presbyter 17'46, Téli Ujság terjesztéséből: 63'76 kor. Urvacsorai alapra: Hajdu Gáspárné egyháztag: 2'00 Lökös Sámuel presbyter 4 00 kor. Legátus alapra: Gergely Pál presbyter 1'00 kor.

12. *Egerben.* Urvacsorai jegyeket adtak: Demeter József énekvezér, Dr. Lipcsey Péter, Bajczer Miklós, Tóth Istvánné; bort: Steiner János és Tóth Ágoston 60 kor. értékben. Isten dicsőségére, Aranykönyvön: Gátfalvy Henrikné 10, Csufor Sándor (Egercsehi) 1, Borsi Imre (Egeresehi) 1, Csufor Sándorné (Egercsehi) 1, Jecs Zoltán 1, Harangi Jolán 1, Simon Andor 1, Péntek Sándor 2, Füstler Ferenc 2, Borsi Julianna 1'40, Szűcs Erzsébet 2, Varga Lajos 50 f, Csurgay Ernő 50 f, Södy Lajos 2, Szabó Julianna 20 f, Borsi Julianna 20 f, Szűcs Erzsébet 20 f, Csomás Rebeka 20 f, Szalay Andrásné 1, Orbán Erzsébet 1, Udvardy György 2, Záboly Józsefné 3, Nagy Mária 3, Ruzsin Bertalan 2, összesen 38 K 90 f. Szegények karácsoni segélyezése: dr. Lipcsey Péter 4, Tóth István 4, Beniczky Etelka 3, dr. Mészáros Béla 3, Záboly Józsefné 3, Bujdosó Sándor 2, Dobay Lajosné 2, König Ferenc 2, Kolosy Mór 2, Tóth Ágoston 2, Zsivora Sámuel 2, Velcsey Istvánné 2, N. N. 2, Bánhidi Izabella 1, Bajczer Miklós 1, dr. Isaák Gyula 1, Szalay Sándor 1, Petheő Jánosné 1, Füstler János 1, Szojár Sándorné 1, Scheldt Gézané 1, Gyenes Ferenc 1, Csányi Bálint 1, N. N. 1, Fögel Antalné 1, Lux Hugó 1, Riha Mártonné 1, Péterffy Lászlóné 1, Farkas Lajosné 1, Hatala Mihályné 1, Balla Mária 1, Hegedüs Sándor 1, Garay György 1, Csorja Ignác 1, Janka Jenő 1, Nagy Béla 1, Egey Szilárd 1 kor., Rádler Frigyesné 60, Gál Ferenc 60, N. N. 40, Szabó József 50, Istvánfy János 20, N. N. 20 fillér, összesen 59 kor. és Mihályi Józsefné 1 és 1/2 kiló füstölt szalonnát 4 kor. 20 fill. értékben. Templomépítésre: Hevesvármegye 2000, Hevesmegyei Takarékpénztár 50, Egri Takarékpénztár 30 kor., Boros Mártonné 204 kor. 16 f., Agrár Takarékpénztár 50, Balogh Lajos 10, Nagy Bernát örökösei 100, Várady Miklós 20, Mohácsy József 30, Gusztáv Adolf egyesület

234 kor., Harangi János 2 kor. 50 f, özv. Veszter Imréné 15 kor., Oláh Imre 40 f, Babos Ferencné 20, Egey Gyula százados — a harcterről — 220 kor., országos gyűjtésből utólag 20 kor. Összesen 3006 kor. 06 fill. Ösztöndijakra: Dr. Lipcsey Péter 10, Bajczér, Szalay, Tóth vizsgabiztosok együtt 8 korona. Összesen 18 korona.

13. *Egerlövön.* Urasztali jegyekre a presbyterium tagjai. Isten dicsőségére az egyháztagok 74 kor. 53 f. Harangalpra Tóth Béla miszkolczi lelkész 15 korona.

14. *Emődön.* Urasztali jegyekre Mészáros Sándor, Kis Lajos, Veres Lajos, K. Nagy Erzsébet, Kakuk János, Révész József, Kósa Gerzsonné.

15. *Felsőábrányban.* Urasztali jegyekre Balassa Sándor, Menyhárt Ábrahám, id. Balassa Sándor adtak.

16. *Gelejen.* Urasztali jegyekre Kékedi Lajosné, Forrai György, Jóczik Márton, özv. Pásztor Sámuelné, özv. Eröss Mihályné, özv. Pásztor Károlyné, Pásztor József, Bársony György, Bodvai Bertalan; templomi karzatra plüsch terítőt Kékedi Lajos és neje, egy fehér abroszt Varga Jánosné. Alapítványt tettek özv. Vályi Nagy Józsefné 400 kor., Pásztor Mihályné sz. Molnár Zsuzsanna 400 korona.

17. *Hejőbábán.* Urasztali jegyekre Somody János lelkész 480, özv. Bay Barnabásné 1860, Tóth János 6, Budai Sándor 6 kor. Orgona alpra Gyűrök Pál s. lelkész 5 kor. Egyházi közszükségletre Barkó János 3 kor. 42 f.

18. *Hejőcsabán.* Urasztali jegyekre az egyházközségi tagok 90 kor.

19. *Hejőpapiban.* Urasztali jegyekre Szabó Bertalan lelkész 10, Veres Imre 8, Csizsár Elek 8, Tóth Benedek 8, Szilvási István 8, özv. Nyilas Károlyné 6 kor. Egyházi közszükségletekre Szabó Bertalan lelkész 10 korona. Arany könyvre: Virág Juliánna 1, Benőcs Juliánna 1, Szabó Lajos 2 korona.

20. *Hejőszalontán.* Urvacsorai jegyekre Tóth Pál, Szeghő Rezső, Körössy Dániel, Tóth Józsefné, Kis Bertalan 68 kor. értékben. Isten dicsőségére Bársony György lelkész 4 kor.

21. *Hevesen.* Urasztali jegyekre Balla Sándor gondnok négy, Emödi Sándor két alkalommal. Heves város és vidéke takarékpénztár adománya 50 kor., hevesi népbank adománya 20 kor.

22. *Igricziben.* Urasztali jegyekre Veres Barna, Gere József, Berecz Károly, Nagy Ferenc, Szilvási Lajos, Kovács Elek. Isten dicsőségére Antalfi Lászlóné 2 korona.

23. *Kisgyőroen.* Urvacsorai kenyérre: özv. Bordás Józsefné 5, özv. Fegyverneky Jánosné 4, Bordás János 5, özv. a. Barsi Józsefné 5, id. Bihary gy. Károly 5, ifj. Bihary gy. Károlyné 5, l. Csenge Károly 6, b. Bihary Sámuel 6, l. Csenge Mária 6 kor.; özv. Birhay Károlyné, Kékedi Sámuel, Bihary gy. Károly presbyter, a. Papp Lajos, l. Csenge Károly és d. Bordás Károly bort; a következő szőlőtulajdonosok: Barsi Lajos, özv. Bordás Józsefné, özv. Faragó Lajosné, n. Barsi Sámuel, Horváth Lajos, id. Lengyel Károly, Kékedi Sámuel, a. Csenge Sámuel, özv. Valko Józsefné, Vitárius József,

Dienes Károly, id. Czeglédy Mihály és özv. Geröcs Józsefné összesen 70 liter mustot adtak úrvacsorai célra. Perselypénzekben befolyt 45 korona 92 fillér. Templomrenoválási alapra: ifj. Bihary gy Károly 2, Lengyel Károly 5, id. Czeglédy Mihály 6, ifj. Czeglédy Mihályné, néhai édes apja Barsi Gergely presbyter emlékére 10, özv. Faragó Lajosné, néhai férje emlékére 25, a Késely János 60 kor. Isten dicsőségére: özv. Geröcs Józsefné 1, id. Czeglédi Márton 2, n. Barsi Sámuel 2, Bihary gy János presbyter 2, j. Bordás István 5, n. Barsi Sámuelné, néhai édes apja Barsi Gergely presbyter emlékére 10 kor. Orgona alapra: Czeglédi m József és Bordás Lajos 2—2 kor. A paróchiális könyvtár számára Nagy Sámuel községi jegyző 2 kötet könyvet.

24. *Kistokajban*. Urasztali jegyekre özv. Ráczevi Istvánné, özv. Váradi Sándorné, özv. Bernáth Józsefné sz. Jancsurák Juliánna, Szatmáry József. Isten dicsőségére Gombos Imre lelkész 200, Vitályos János tanító 40, Négyessy Sándor gondnok 50 kor. Iskolai célokra az alsózsoltzcai értékesítő és hitelszövetkezet 20 kor.

25. *Ládházán*. Urasztali jegyekre Nagy István, Donkó István, Dálnoky Béla, Papp István, Paksy Miklós, Szabó Dániel 36 kor. értékben. Konfirmálás alkalmával Bizony Sámuel ajándéka 4 kor.

26. *Mályiban*. Urasztali jegyeket id. Bánrévi Mihály, Mészáros Miklós, Antalfi Juliánna, özv. Tóth Sándorné. Szószék terítőt Antalfi Juliánna 10 kor. értékben. Iskolai könyvtárnak Faragó János pápai főgimn. igazgató 103 drb. könyvet 206 kor. értékben.

27. *Makláron*. Urasztali jegyeket Mocsáry Lajos főgondnok; a maklári olvasókör adománya 52 kor.

28. *Andornaki l. egyházban*. Urasztali jegyeket Mocsáry Lajos főgondnok 20 kor. értékben.

29. *Mezőcsáton*. Urasztali jegyeket Berecz János gondnok, V. Kovács Mihály. Urasztali selyem kendőket ifj. Veres Sámuelné, Kecskés József és neje Kis Juliánna ajándékoztak.

30. *Mezőkeresztesen*. Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai és özv. Tóth Lajosné. Templomfenntartási alapra Vályi Nagy Miklós és neje Dobrosi Juliánna 200 kor.; templomkerítési alapra Berecz György 50 kor.

31. *Mezőnagymihályon*. Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok adtak.

32. *Miskolczon*. Urasztali jegyeket özv. Bartha Józsefné, Berecz Józsefné, Berecz József, Bihari Ferenc, Biszterszky Róbertné, Czingula Károlyné, Csik Dániel, özv. Forrai Istvánné, Groó Győzőné, Gubás Ferenc, Imre András, Izsó István, Kardos Istvánné, Kormos Pál, özv. Kun Jánosné, Lember Sámuel, Lőrincz Imre, Lövei Andrásné, Majoros György, Molnár József, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Rácz György, Rácz János, Dr. Rázsó Gyula, ifj. Sonkoly Pál, B. Szabó István, Szathmáry Józsefné, Tóth Béla, Dr. Tóth Dániel, Dr. Tüdös István, Vadnay György, Vértessy Sándor. Avasi templom restaurálására befolyt 2653 kor. 67 f.

33. *Nemesbikken.* Urasztali jegyeket adtak Horvát János, Mészáros Sándor gondnok, Kiss Bálint.

34. *Noszvajon.* Urvacsorai jegyeket Gallasy István, p. Pintér József, A. Pintér József, Póczik Eszter, Sánta József, S. Nagy Miklós, Szabados József, Máté István, B. Pintér Sándor; orgona alapra Kónya Miklós 10, Pintér Gyula, Csupor Eszter, Nagy Teréz, Kis Etel, ifj. Lakatos József 2—2, Magyar Ferenc 20 kor. Isten dicsőségére a hivek 64 kor. 38 f.

35. *Ónodon.* Isten dicsőségére Vályi Nagy István 11·41, Türi Sámuel 15·44, Valkó Lászlóné r. kath. 16·44, Bene József 11·44, Kóder Jánosné 5, Nagy Regina 4 kor. Templomra Kóder Jánosné 5 K. Iskolai célokra Tresánszky Sándor ág. hitv. 1 korona.

36. *Poroszlón.* Urasztali jegyekre Dr. Korom Lajos 20, özv. Cs. Kis Istvánné és Lajosné 20, ifj. Márki Ferenc és neje 20, N. N. 10, Gaál Ferenc 5 kor.; kenyeret és bort Gacsal Ferenc N, Gál Pál, Barta Józsefné, B. Nagy Juliánna, P. Gacsal Mihály, D. Hajdu István. Egyházfenntartási alapra konfirmándusok 24 kor. 14 f. Iskolai célra néh. Dobos Jánosné 20 kor. Alapítványt tettek: néh. Fekete Imre 300, néh. Dobos Jánosné Gacsal Borbála 200, Domján Mihály P. 100, Orosz Gábor 50 kor.

37. *Salyban.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 52 kor. 80 fill. értékben. Egyházfenntartási alapra: özv. Kovács Jánosné 20, Gardig József és neje 20, Tóth János Simon 30 kor. Templomjavításra, torony órára és fenntartási alapra Báró Seckendorf Herman 7350 kor. Toronyjavításra Gonve László 500 kor. Toronygomb javításra Simon János és neje Csizmadia Zsuzsanna 240 kor. Sólyom Gyula hejőcsabai lelkész adománya 28 kor. 60 fill. Léderer Vilmos bádogos 10, Emödi István kovács 6 kor.

38. *Tibolddaróc.* Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 40 kor. 80 fill. értékben; Isten dicsőségére Bók Antal g. 20, Dósa Károly 5, Dósa János 3, Szabó János 2 kor. Uj harangra Halasy József és neje Szalay Lilla úrnő 612 kor. 40 f, a hivek 749 kor. Szegény gyermekek felruházására Halasy József és neje Szalay Lilla úrnő 20 kor.

39. *Szirmán.* Urasztali jegyeket D. Szabó János, Czizék András, Rózsa Samu Bertalan, V. Szabó Sámuel, T. Szabó Józsefné sz. Szabó Eszter, Rózsa Sámuelné sz. B Szabó Eszter.

40. *Tiszadorogmán.* Urvacsorai jegyeket az egyházközségi tagok 24 kor. értékben. Urasztalára terítőt Halászy Etelka 60, boros kancsót özv. Somodi Jánosné sz. Borsós Erzsébet 300 korona értékben; templomkerítési alapra Halászy József lelkész 5 kor.

41. *Tiszakesziben.* Urvacsorai jegyeket Deák Gyula, Dobozy Dániel, Gyöngyösi József, Papp József, Szabó Ignác, Tornallyay József, Salap József.

42. *Tiszanánán.* Isten dicsőségére 55·88, tartalék alapra Kérészy Barna lelkész 100 korona; egyházfenntartási alapra Gulyás Ferenc 50, Tóth Sándor 100, id. Domján János 50 korona.

43. *Tiszaoszláron*. Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai 60 korona értékben; urvacsorai alapa Seres István 20; Isten dicsőségére a hivek 31; iskolai célokra polgári község 64 korona.

44. *Tiszapalkonyán*. Urasztali jegyeket Gyöngyösi Gábor, Fakó János, L. Kalóz András, Bári András, Bán Imre, Kovács Károly lelkész, V. Kalóz András, Nagy András, Nagy György 77 kor. 60 f értékben; néhai Ispán Jánosné hagyománya 300 korona; Seffer Emil jegyző r. kath. adománya 6 korona 90 fillér; egyházfenntartási alapa az egyházközség tagjai 165 korona 25 fillér.

45. *Tiszaszederkenyben*. Urasztali jegyekre Gönczi Mátyás, A. Filep János, Horváth Bertalan lelkész, Filep János bíró, Torjai Károly és neje, ifj. Balog Sámuel és neje.

46. *Tiszatarjánban*. Urasztali jegyeket az egyházközségi tagok 70 kor. értékben; urasztali boros kancsót özv. Somodi Jánosné sz. Borsós Erzsébet 280 korona értékben. Egyházfenntartási alapa özv. Gulyás Ignácné 10 kor.; konfirmációi alapa a konfirmandusok 13 korona 30 fillér.

47. *Tiszavalkon*. Urasztali jegyeket a presbyterium tagjai és a hivek 36 korona értékben; Isten dicsőségére N. N. 9 kor. 10 f; szeretet alapa Tóth Vince 100 kor. Lelkész és tanító adománya 20—20 kor.

48. *Ujlőrincfalván*. Urvacsorai jegyeket lelkész és presbyterium tagjai 22 kor. értékben; templomi szószék terítőt id. Bede Józsefné 45 K értékben.

49. *Vattán*. Urvacsorai jegyeket 100 kor. ért. a presbyterium tagjai adtak.

Építkezések.

Alsózsoltzán: Templomújításra 113 kor. tanítói lak újításra 1204 kor. Ároktón: iskola újításra 1652 kor. 16 f; egyházi épületek javítására 246 kor. 16 f, Átányon iskola újításra 855 kor. 64 f; Lelkészlakra 111 kor. 20 f. egyházi épületekre 671 kor. 18 f. Borsodgeszten: iskola újításra 1056 kor. Böcsön: templom 78 kor. iskola 102 kor. lelkészlak 123. melléképületek újítására 320 kor. Bükkaranyoson: iskolai melléképületekre 800 kor. Cserépfalun: tanítói lakra 8597 kor. 95 f. melléképületekre 272 kor. 53 f. Diósgyőrben: lelkészlakra 1412 kor. 72 f. Egerlövön: iskolára 807 kor.. 53 f. lelkészlakra 300 kor. Emődön: iskolára 234 kor. 02 f. lelkészlakra 100 kor. Felsőábrányban: templomújításra 13405 kor. 43 f. Gelejen: tanítói lakásra 800 kor. melléképületekre 342 kor. 78 f. Hejőbábán: lelkészlak építésre 14200 kor. Hejőcsabán: iskolára 200 kor. lelkészlakra 100 kor. Hejőpapiban: templomra 1600 kor. iskolára 1000 kor. Hejőszalontán: lelkészlakra: 1800 kor. Hevesen: templom és iskola javításra 38 kor. Igricziben: templomra 1050 kor. 96 f. lelkészlakra 1000 kor. melléképületekre 140 kor. 01 f. Kistokajban: templomra 90 kor. lelkészlakra 30 kor. iskolára 34 kor. 49 f. Ládházán: iskolára 297 kor. lelkészlakra 946 kor. 62 f. Mezőcsáton: iskolára 400 kor. lelkészlakra 269 kor. 02 f. Mezőkeresztesen: templomra 50 kor. iskolára 1500 kor. 23 f. lelkészlakra 115 kor. melléképületekre 229 kor. 91 f. Mezőnagy Mihályon: lelkészlak építésére 26000 kor. Miskolcson iskolára 1200 kor. lelkészlakra

2800 kor. bérházakra 6613 kor. 61 f. Ónodon: Iskolára 160, egyházi épületekre 4216 kor. 58 f. Poroszlón: Templomra 171·27, iskolára 773·26, egyházi épületekre 106 kor. 10 f. Sajókeresztur: Lelkészlakra 200 kor. Sály: Templomra 11000, iskolára 14500, lelkészlakra 3500 kor. Tibolddarócson: Templomra 209·90, iskolára 29·74 kor. Szirmán: Tanitói lak melléképületeire 314·98 kor. Tiszadorogmán: Templomra 250, iskolára 1200, lelkészlakra 186, egyházi épületekre 56·94 kor. Tiszakesziben: Egyházi épületekre 415·70 kor. Tizsanánán: Iskolára 328·68, lelkészlakra 487·74, egyházi épületekre 23·40 K. Tizsatarjában: Iskolára 170, egyházi épületekre 382·23 kor. Tizsavalkon: Iskolára 260, lelkészlakra 229·83 korona adatott ki.

5. Id. Sólyom Gyula e. m. pénztáros napirend előtt kér szót és indítványozza, hogy a jelen háborus helyzetre való tekintettel, mint őszszel, ugy ezúttal is maradjon el a szokásos közebed s az e célra rendelkezésre álló összegből adjon egyházmegyénk 100 koronát a Vörös Kereszt Egyletnek, 100 koronát a vak katonák gyámolítására, 100 koronát a katonáknak bibliával, ima- és vallásos irányú füzetekkel való ellátására; 200 korona pedig csatoltassék a gyűléstartási alaphoz.

Közgyűlés az indítványt legnagyobb készséggel teszi magáévá s annak értelmében utasítja pénztárnokot az adományok rendeltetési helyökre való küldésére.

6. Puky László egyházmegyei tb. jegyző, tekintettel a harc-térről csonkán-bénán visszakerülő katonáink felsegítésének, gyámolításának nagymérvű szükségességére; másrészt pedig egyházmegyénk iránti szeretetéből indittatva, bejelenti, hogy az egyházmegye térképét elkészítette s azt hajlandó az egyházak és iskolák s azok vezetői részére 60 filléres árban megküldeni s a begyűlt összeg 60%-át fordítja a fenti célra.

E. m. közgyűlés köszönetét és elismerését fejezi ki Puky László mérnök úrnak szives buzgólkodásáért s a térkép beszerzését minden kebelbeli egyháznak s iskolának figyelmébe ajánlja.

7. Baksa Lajos tanítótestületi elnök indítványára

egyházmegyei közgyűlés elhatározza, hogy az 1915. év

folyamán a hivatalos iskolalátogatásoktól eltekint, az iskolalátogatások díját, 360 koronát, a hadban elesett tanítók özvegyeinek és árváinak segélyezésére létesült alap részére adományozza. Utasítja azonban az egyházmegyei tanügyi bizottság elnökét, hogy a szükséges statisztikai adatokat szerezze be.

8. Esperesi jelentés a részvét és veszteség hangján emlékezik meg halottainkról s azok között első helyen *Huszthy Béla* világi tanácsbíró váratlan elhunytáról, ki huzamosabb időn át odaadással, fáradságot nem ismerő buzgalommal szolgálta egyházának ügyeit. Méltó, hogy róla hálával és elismeréssel emlékezzünk meg.

Egyházmegyei közgyűlés maga is érzi, hogy *Huszthy Bélában* vesztesége van a társadalomnak, Borsodmegye törvényhatóságának, a miskolczi egyháznak; de tán legtöbb a mi egyházmegyénknek, a melyért hosszú idők óta kész volt mindig lelkének odaadó érdeklődésével és munkájával szolgálni. Igaz részvét kísérte sirjába. Ez a részvét, mint hálás kegyelet virasszon sirja felett s legyen áldott emléke! Az utána könyezőket pedig vigasztalja meg a kegyelem Istene.

9. *Dr. Tóth Dániel*, egyházmegyénk tiszteletbeli ügyésze, a miskolczi egyház presbytere is befejezte sok szenvedésekkel teljes ifjú életét.

Közgyűlésünk részvéttel értesül a vallásunk tanaiban rendületlenül hitt s egyházunkhoz erősen ragaszkodott férfiu haláláról. Tettre vágyó lelke előtt szép jövő állott, de nemes ambícióját megtörte a régóta sorvasztó betegség s ifjan is fáradtan hordozta az élet terheit. Reménycsillaga letűnt, a biztató jövő semmivé lett. Legyen álma csendes, emléke áldott közöttünk.

10. Egyházmegyei tanítótestületünk is három kartársát, mi pedig veteményes kertünknek, iskoláinknak buzgó gondozóit vesztettük el *Paksi Dániel* nyug. mezőkeresztesi, *Molnár József* mis-

kolczi és Nagy Simon mályii tanítóknak. Róluk is kegyeletes szavakban emlékezik az esperesi jelentés.

Paksi Dánielben egy csendes, zajtalan, de övéi számára a rábizott munkakörben eredményesen munkálkodó élet zárult be, a ki csak akkor tette le kezéből a munka eszközét, a mikor a szellemi és testi erőtlenség súlya nehezedett rá. 44 évet töltött Mezőkeresztesen s e hosszú idő alatt soha nem elégedetlenkedő, nem nyugtalankodó lélekkel végezte a maga kötelességét szerény jövedelme s népes családjával mellett.

Molnár József miskolczi tanító nem remélt halála is fájdalmas ürt hagyott úgy népes családjának, mint egyházi és iskolai előjáróságának, pályatársainak szívében. Igazi tanügyi munkás volt, a ki nem elégedett meg a kötelességek lelkiismeretes, pontos elvégzésével, hanem abban első is akart lenni, s mint ilyet ismerte őt egyházmegyénk, hívta el őt falusi magányából a miskolczi egyház, melynek 13 évig volt közbecsülésben álló, kiváló tanítója.

Nagy Simon mályii tanító elhunytát váratlanul következett be. 20 évet töltött a nevezett egyház szolgálatában, mint előkönyörgő tanító. Ha működése nem hagy is maradandó nyomokat, de a neki adatott talentumokkal igyekezett hivatalos kötelességeinek eleget tenni. Benne is élt az egyháza iránti szeretet, a minek szép bizonyosságát adta a diplomajuttatásra hozott anyagi áldozatával és buzgólkodásával. A hű munkások emléke legyen áldott s az általuk felnevelt nemzedékek szívében őrizze meg emléküket a hálás kegyelet.

11. *Végh Dezső* bekebelezett segédlelkész korai halálát is tudatja az esperesi jelentés, kiben szülei porba omlott reményüket siratják.

Rövid időre terjedő élete alatt sok szenvedést hordozott testében. Ifjúságának ereje nem tudott megbirkózni a halál mindent legyőző hatalmával. Övéinek szeretete, áldozatkészsége s a tudomány nem menthette meg életét

egy reményteljes jövő megvalósíthatására. Egyházmegyénk részvétellel osztozik a szülői szívek fájdalmában. Istentől kér vigasztalást, hitet a mélyen megsomorodottaknak, az elhunyt ifjunak boldog örök életet.

Kovács Mihály hevesi lelkész sulyos szembaja következtében kénytelen volt állásáról lemondani s a nyugdíjintézeti bizottság 1915 január 1-től kezdődőleg nyugdíjazta.

Nevezett lelkész nyugdíjaztatása tudomásul szolgál, azzal a kívánságunkkal, hogy az Úr a hit világosságával derítsen fényt hű szolgáljának lelkére.

12. Esperesünk jelentése szerint egyházmegyénk emődi, hejőszalontai, kistokaji, maklári egyházközségében a tanítók hadba vonulása miatt az iskoláztatás szünetelt s a lelkészek e hiányon nem segítettek, sőt az 1914 évi őszi egyházkerületi közgyűlés 15. sz. határozatának sem tettek eleget, a mennyiben a felelősség terhe mellett kötelezővé tett vallásoktatást sem teljesítették. A felsőábrányi egyházközség lelkésze pedig sem a konfirmatói oktatást, sem a konfirmálást nem végezte.

Közgyűlésünk megütkezéssel értesül a kötelességmulasztásnak e szomorú tényéről. Különösen feltűnőnek találja ezt éppen a jelen nehéz viszonyok között, a mikor az „egymás terhét hordozzátok“ apostoli parancs szigorúan kötelezi kivált az igehirdetőket nemcsak a pusztán szolgálati kötelesség, hanem a Krisztus törvényeinek betöltésére. Határozatilag kimondatik, hogy fentnevezett egyházközségek lelkészei felelősségre vonassanak és ellenők a fegyelmi eljárás hivatalból elrendeltetik s az esperes annak megindítására fölhívatik.

13. A Huszthy Béla világi tanácsbíró halálával megüresedett bizottsági helyekre

egyházmegyei közgyűlés Bónis Bertalan tanácsbíróát a számvevőszéki, missióügyi és nyugdíjintézeti bizottságba ;

Deák Gyula tanácsbirót pedig a segélyosztó és közalapi bizottság tagjaiul választja meg.

14 Miután a főtiszteletű egyházkerületi gyűlés jóváhagyta egyházmegyénk tanácsbirái számának 2 lelkészi, 2 világi uj taggal való kiegészítésére vonatkozó kérelmét,

közgyűlés a főt. egyházkerület határozatát tudomásul veszi s a két lelkészi és két világi tanácsbiróságra, valamint a néhai Huszthy Béla halálával megürült vil. tanácsbirói állásra a szavazást elrendeli. A szavazatok beadásának határideje június 1. A szavazatszedő bizottság tagjaiul az esperes elnöklete alatt kiküldetnek Szalóczy Pál és Deák Gyula tbirák és Kiss Albert lelkész, azon meghatalmazással, hogy ha uj szavazás válnék szükségessé, ezt elrendelhessek.

15. A diósgyőr-vasgyári egyház, lelkésze nyugdíjintézeti járu-lékának egyelőre egy évre való kifizetését a lelkész helyett is ma-gára vállalta.

Egyházmegyénk a diósgyőr-vasgyári egyháznak ezért a nemeslelkű eljárásáért elismerését és köszönetét fejezi ki.

16. Esperes jelentése szerint több egyházközség lelkészétől érkezett panasz a nagymérvű egyházi adó és párbér hátralékok miatt. A háborut némely egyház tagjai — még a módosabbak is — alkalmul kívánják felhasználni arra, hogy egyházi adót ne fizessenek.

Egyházmegyei közgyűlés felhivja és utasítja a pres-byteriumokat, különösen pedig a gondnokokat, hogy kö-telességüket teljesítve, a hol és a mennyiben lehetséges, biztosítsák a hátralékok szorgalmazásával az egyházak és hivatalnokok járandóságait. A háborus viszonyok között egyik-másik szegényebb sorsu egyháztagokkal szemben elnézésre, sőt tartozásának elengedésére van szükség; a tehetősebbek azonban mielőbbi fizetésre szoritandók. Egyszersmind kimondja közgyűlésünk, hogy a párbér kivetést, a surlódások elkerülése végett, a presbyteriumok,

— a III. t.-c. 4. §. 2. a) pontja szerint — a hivatalnokokkal együtt eszközöljék, mert a felelősség a behajtásra nézve elsősorban a presbyterium tagjait terheli s a behajtástól nem vonakodhatnak.

17. Esperes jelenti, hogy az első hadikölcsönből 100 darab egyszáz koronás kötvényt váltott az e. m. pénztár, melyből 30 darabot a pénztár, 70 darabot pedig a tiszadorogmai egyház fizet ki egyházmegyei tartozása fejében. Kéri ez intézkedés jóváhagyását, valamint azt, hogy a most kibocsátandó (máj. 12—26-ig) II-ik hadikölcsönből is jegyezhessenek a pénztár állapota szerint.

Közgyűlés az esperes intézkedését helyeslőleg tudomásul veszi s megbizza a pénztárost, hogy az újabb hadikölcsönből is jegyezzen 5000 kor. névértékű 6%-os zárolt kötvényt készpénz lefizetése mellett vagy pedig a betétkönyveken elhelyezett összegek felhasználásával az Osztrák-Magyar Banknál leendő lombardirozással.

18. A vagyoneleltári ivenkben — ugy a konventiben, mint az egyházmegyeiben — a változások az egyházlátogatók által keresztül vezetettek.

Esperes megbizatik azok átnézésével s az esetleg szükséges kiigazítások után a hitelesítéssel.

19. Többször előfordulván az az eset, hogy az egyházak eljárósága a kezelésük alatt levő alapokat, alapítványokat — kivált a jelen viszonyok miatt — előzetes engedély kérés, sőt bejelentés nélkül is felhasználják.

Szigoruan utasittatnak ugy a lelkészek, mint különösen a gondnokok és presbyteriumok, hogy még a költségvetési évre is csak ugy vegyék igénybe az alapok, alapítványok tőkét, ha arra esperes engedélyt ad. A költségvetési éven túl terjedő időre azonban kötelesek a presbyteriumok az egyházmegye előzetes engedélyét kikérni. Az ilyen kölcsönvételnél is elsősorban nemcsak a szükségletet, hanem azt fogja egyházmegyénk irányadóul

venni az engedély megadásánál, hogy mennyi az illető egyház kiinnlevősége és megtett-e minden lehető a presbyterium a hátralékok behajtására nézve?

20. A miskolczi járás egyházlátogatóságának jegyzőkönyve szerint a diósgyőr-vasgyári egyházban, illetve a lelkészi hivatal vezetésében hiányok mutatkoznak.

Tekintettel arra, hogy a szép reménységgel induló új gyülekezetünkre nagy hivatás vár a jövőben, éppen sajátságos helyzeténél fogva s hogy ennek az idegen felekezetek árjába ékelt, ma még kicsiny, de intelligens egyháznak, hegyen épült városnak kell lennie: egyházmegyei közgyűlés sajnálattal értesül a mutatkozó hiányokról s azok megvizsgálására Tóth Béla és dr. Kérészy Barna tanácsbírákat küldi ki, kérve jelentésüknek az esperesi hivatalhoz való betérjesztésére, hogy a netalán szükségesnek mutatkozó intézkedéseket az egyházmegye s annak nevében az esperes foganatosítsa.

21. Az esperesi jelentés szerint a poroszlói egyház a hadsereg szükségletére egy régi, 1739-ben öntetett négy mázsás harangját ajánlotta fel minden váltságdíj nélkül az államnak, mintegy 1800 korona értékben; tanítói részére, mint az előző években, fizetésükön felül 20—20 mm. szentet adott; egyik hadbavonult kántortanítójának pedig az egész kántori fizetést is folyósította.

Közgyűlés a poroszlói egyháznak ezért a hazafias s követésre méltó eljárásáért a legteljesebb elismerését nyilvánítja. Örömmel látja azt is, hogy ebben az egyházban az alapítványok évről-évre való emelkedése a hívek egyház-szeretetének és áldozatkészségének szép bizonyossága.

22. Olvastatott az 1915 évi január 17-én megejtett hevesi lelkészválasztási jegyzőkönyv, a mely szerint a hevesi gyülekezet Kérészy István tiszánánai segédlelkészt meghívás útján lelkészévé választotta.

Egyházmegyei közgyűlés a meghívás útján történt választást megerősíti. Kérészy Istvánt a hevesi lelkészi állásra beerősíti.

23. Megválasztattak tanítókul, illetve tanítónőkül: Bükkzsérczre Révai Miksa; Felsőábrányba Gergely Béláné szül. Rásky Gizella, azzal a kötelezettséggel, hogy a kántori teendők ellátásáért járó költségeket saját javadalmából fedezi; Nemesbikkre Nagy Ilona tanítónő.

Egyházmegyei közgyűlés a bejelentett törvényes választásokat megerősíti. Révai Miksát Bükkzsérczre; Gergely Béláné szül. Rásky Gizellát Felsőábrányba; Nagy Ilonát Nemesbikkre beerősíti tanítói, illetve tanítónői állásaikba. Rásky Gizella felsőábrányi tanítónőnek kötelességévé teszi a kántori teendők ellátását, a mit, ha elmulasztana, jogában áll egyháznak az esperessel egyetértőleg a helyettesítésről a tanítónő fizetésének terhére gondoskodni. Nagy Ilona a gyűlés előtt leteszi a hivatalos esküt.

24.

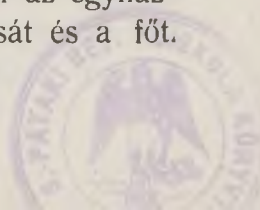
JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett Miskolczon, az alsóborsodi református egyházmegye missiói bizottságának 1915 évi ápril. hó 6-án tartott gyűlésén.

1. Bodolay István esperes, elnök, a bizottság tagjait szívesen üdvözölve — a gyűlést megnyitja.

2. A missiói bizottság előadója bemutatja és ismerteti a Tóth István egri lelkész által szerkesztett missiói jelentést, két darab útinapló mellékletével. Az egyházvizsgálati jegyzőkönyv másod példánya nincs csatolva. A jelentés ismertetése után előadó kéri a betérjesztett iratok átvizsgálását és a szokásos jelentés felterjesztését az egyházmegyei gyűlésre.

Bizottság az előadói ismertetés és vélemény meghallgatása után a következő jelentést terjeszti az egyházmegyei közgyűlés elé, kérve annak elfogadását és a főt. egyházkerületre való felterjesztését.

Az egeri missiói egyház, melynek körzetébe a központtól többnyire távol eső 40 szórvány tartozik, az elmúlt évben is megtartotta és fejlesztette eddigi pozícióját, az idegen felekezetű áradatban, noha az anyagi gyarapodás elé a múlt év közepén kitört világháború jelentékeny akadályt állított. Hitéletére azonban inkább jótékony hatással volt és van ez a válságos idő. Nemcsak a harctérről Egerbe szállított sebesült katonák, hanem az otthon maradt családtagok is szorgalmasabban gyakorolják a vasárnapi isteniszteletet. A templom hiányát békeidőben is érzik, de most még fokozottabb mértékben. Az idő azonban mindjobban közeleg régi tervük — a templom-építés — megvalósításához. Az építés tőkéje, a múlt évi 89,596 koronával szemben 99,200 korona. Tehát egy évi gyarapodás közel 10,000 korona, aminek előidézője nemcsak a kamatszaporulat, hanem főként az, hogy az egyház elég szerencsés lehetett a takarékpénztárakban elhelyezett tőkéjét teljes összegében hadikölcsön kötvényekre tordítani. Ez a pénzügyi művelet — a 97 koronás beszerzési árfolyamot tekintve — jelentékeny tőkeemelkedést okozott. Azonkívül az eddigi 4, 4 $\frac{1}{2}$ %-os kamat helyett a jövőben 6 %-ot kap s így a tőke erősen növekedni fog.

A missiói lelkész legtöbb idejét most is a különböző iskolákban való vallástanítás köti le. A lelkész heti 24, a segédlelkész pedig 15 órán át tanít hittant. Ehez a munkához jó a szórványok látogatása s a sebesült katonák részbeni gondozása, akiket lelkész az egyház pénztára terhére vallásos füzetekkel, szentírás részekkel is ellát. Azóta e munkában segít, illetve a gondozást vezeti Gombos Imre berendelt kistokaji lelkész. A szétosztott vallásos irányú füzetek, könyvek értéke 90 koronát tett ki, az újtestamentom és bibliai részeké pedig mintegy 50 koronát. E célra dr. Baltazár Dezső debreczeni püspök úr is 50 drb. karácsonyi imádságot és egyházi beszédet ajándékozott.

A Téli Ujság, a Prot. Árvaházi Naptár előfizetőinek,

vevőinek száma némileg apadt. Ezzel szemben bevezette lelkész a „Vasárnap“ c. ev. néplapot 10 előfizetővel. Sajnos, hogy intelligens egyházi közönségünk részére nincs hasonló irányu lapunk, ez főleg ilyen exponált helyen erősitené a vallásos öntudatot és egyházszeretetet.

Lélekszám Egerben: 810 ref., 219 ág. ev., 3 unitárius. A körzet 40 szórványában pedig 189 a reformátusok, 118 az evangélikusok száma. Egerben született 23, meghalt 55 egyén, kik közül 10 kórházi és 17 katona volt. A körzetben született 2 fi, 2 nő, meghalt 1 nő. Házasságot kötött 9 vegyes pár. Ezek közül javunkra 2 pár, kárunkra 4 pár. 3 esetben nem történt egyezés. Tőlünk kitértek 9-en: 4 fi, 5 nő; áttért 1 fi, 1 nő.

Panaszolja lelkész, hogy sok esetben a személyes ráhatás is keveset ér, a nagy ellenagitáció miatt. Az iskolás növendékek közül is egyeseket sok akadály legyőzésével tudnak vallásos oktatásban részesíteni.

A raboknál minden vasárnap megtartják a szokásos isteni tiszteletet.

A körzetet 9 alkalommal látogatta a lelkész, utazási naplója szerint. Eger Szóláton január 8-án; Egercsehiben, Bekölcén, Szúcson ápr. 12-én és május 31-én; Egercsehi bányatelepen, Szarvaskőn szept. 6, nov. 8, nov. 25, dec. 16. és dec. 26-án tett látogatást és végzett olykor isteni tiszteletet. Kivánatos Bekölce helyett, hol a kimutatás szerint nincs sem ref., sem ág. vallásu egyháztag és az 5 ref.-al bíró Szarvaskő helyett a népesebb Nagybátony (10 ref., 21 ev.), Pétervására (19 ref., 4 ev.), Recsk (16 ref.) és Verpelét (15 ref., 9 ev.) olykori látogatása. Fuvardíja, útiköltsége a viszonyok szerint emelkedőben, a mennyiben ez az összeg 1912-ben 70 kor., 1913-ban 140 kor., 1914-ben pedig már 196 kor. 10 fillért tett ki.

Az egyház múlt évi bevétele: 8985 K 44 f, kiadása: 8536 K 61 f volt. A jelentés szerint az egyházi adózók száma 230 volt, akikre 1939 kor. egyházi adó lett kivetve. A régiebb hátralékok összege 1213 korona, a mi elég nagy összeg.

Cselekvő vagyon: 114,930 K — f.

Tartozás: 37,822 „ 02 „

Tiszta vagyon: 77,107 „ 98 „

Lelkész azt a nagyon is jogos és szükséges kérelmét terjeszti elő, hogy az egyházi főhatóság eszközölné ki az egercsehi bányatelepi állami elemi iskolához egy ref. vallásu tanító kinevezését. Ujabb tökesegély iránti támogatást is kér a templomépítéshez. Végül jóváhagyó tudomásulvétel végett beterjeszti főgondnokkal együtt a presbyterium és egyházközségi közgyűlés határozatának jegyzőkönyvi kivonatát, melyek szerint az egyház összes templom alapját és alapítványait szabad hadikölcsön kötvényekbe fektette.

Bizottságunk Tóth István egri missiói lelkész jelentését — eredményes lelkészi munkájának elismerése mellett — tisztelettel ajánlja elfogadásra az egyházmegyei közgyűlésnek s kéri annak a főt. egyházkerületre való felterjesztését. Csupán annak az aggodalmának ad kifejezést, — az előadói javaslattal szemben — vajjon a templom építési alapnak a maga teljes egészében hadikölcsönre való lekötése nem fogja-e útját állani a templom — esetleg közel jövőbeni felépíthetésének? A mennyiben az így lekötött tőke nem egykönnyen s nem egyhamar leend folyósítható. Éppen ezért a hadikölcsön kötvényeknek — a mennyiben ez az egyház nagyobb veszteségével nem járna — eladását tartaná kívánatosnak.

Kelt mint fent.

Gaál Ferenc
főjegyző, előadó.

Bodolay István
esperes.

Egyházmegyei közgyűlés szintén elismerését nyilvánítja Tóth István egri missiói lelkésznek buzgó és lelkiismeretes munkálkodásáért. A jelentést elfogadja s azt a főt. egyházkerületre felterjeszteni határozza. Az egercsehi bányatelepi állami iskolába egy ref. tanító kineveztetése iránti kérelmét, egyházunk érdeke szempontjából, meleg

pártolással ajánlja a főtiszt. egyházkerület hathatós támogatásába. A templom alapnak hadikölcsön kötvényekbe fektetésére nézve véleménye szerint előnyösebb lett volna az egyházra a tőkének zárolt kötvényekben való elhelyezése. Miután azonban nincs aggodalma a kötvényeknek szükség esetén való értékesítésére, befejezett ténynyel állván szemben, közgyűlés a tett intézkedést tudomásul veszi.

25. Olvastatott a számvevőszék Miskolczon 1915 év április 6-án felvett jegyzőkönyve. Az egyházmegye 1914 évi számadásait a vonatkozó okmányokkal egybevetve számszerűleg is helyeseknek találta, ugyanazért azokat a nagytt. egyházmegyei közgyűlésnek jóváhagyó elfogadásra ajánlja. Az egyházmegyei pénztárnoknak — mint mindig, úgy most is — rendes és hűséges pénzkezeléséért köszönete kifejezése mellett a számadások bejegyzett tételeire a felmentvény megadását tisztelettel javasolja.

Egyházmegyei közgyűlés a számvevőszék jelentése alapján a felülvizsgált számadásokat elfogadja és jóváhagyja. Az e. m. pénztárnoknak elismerő és köszönetnyilvánító nyilatkozata mellett az 1914 évi számadások tételei alól a felmentvényt megadja, az 1914 évi pénztári forgalmat alábbiakban megállapítja.

I. Egyházmegyei és kerületi pénztárnál.

Bevétel	8366 kor. 14 fill.
Kiadás	8366 „ 14 „

II. Özvegy árvatári pénztárnál.

Bevétel	7050 korona.
Kiadás	7050 „

III. Egyházmegyei közigazg. pénztárnál.

Bevétel	37534 kor. 58 fill.
Kiadás	35616 „ 38 „
	<hr/>
Maradvány	1918 kor. 20 fill.

26. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 3-ik pontjában bemutatott vagyonmérleget

egyházmegyei közgyűlés a maga részéről is jóváhagyja s közzé teszi.

I. Egyházmegyei közigazgatási pénztár.

a) Kötvényeken és tak. pénzt. részvények	}	56249 K 82 f.
b) Betétkönyveken		
c) Kamathátralékokban		756 „ 16 „
Összesen		<u>57005 K 98 f.</u>

II. Édes Albert alap.

a) Kötvényeken	5000 kor. — fill.
b) Betétkönyvön	1169 „ 47 „
Összesen	<u>6169 kor. 47 fill.</u>

III. Egyházmegyei gyámtár alap.

a) Kötvényeken	3000 korona.
b) Hadikölcsön jegyzés	1425 „
c) Betétkönyvön	1575 „
Összesen	<u>6000 korona.</u>

IV. Egyházkerületi gyűléstartási alap.

Betétkönyvön	676 kor. 02 fill.
------------------------	-------------------

V. Egyházfenntartási alap.

a) Betétkönyvön	123 kor. 27 fill.
b) Hadikölcsön jegyzés	1500 „ — „
Összesen	<u>1623 kor. 27 fill.</u>

VI. Követelés nyugdíjárulékban.

Szakács Pál és Gecse Albert lelkészekről	543 K 45 f.
--	-------------

VII. Közalapi hátralék.

Két egyházközségtől	228 K 60 f.
-------------------------------	-------------

Vagyoni állás 72246 kor. 79 fill., azaz Hetvenkettőezerkettőszáznegyvenhat korona 79 fillér.

27. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 4-ik pontjában foglalt előterjesztése alapján

egyházmegyei közgyűlés az egyházmegyének 1915 évi költségvetését alábbiakban állapítja meg.

I. Fedezet.

1. Államsegély	3908 kor. 52 fill.
2. Az 56249 kor. 82 fill. közig. pénztári vagyon $4\frac{1}{2}$ %-os kamata	2531 „ 24 „
Összesen	6439 kor. 76 fill.

II. Szükséglet.

1. Esperes tiszteletdíja	300 kor. — fill.
2. a) Fő- és aljegyző tiszteletdíja	200 „ — „
b) Főjegyző irodai átalánya	50 „ — „
3. Ügyész tiszteletdíja	100 „ — „
4. Pénztárnok „	600 „ — „
5. Tanügyi biz. elnök tiszteletdíja	100 „ — „
6. Egyházlátogatók „	750 „ — „
7. Iskolalátogatók „	400 „ — „
8. Egyházkertületi képviselők	300 „ — „
9. Számvevőszéki ülések napidíja	100 „ — „
10. Számvevőszéki előadók	300 „ — „
11. Egyházkertületi gyűléstartási alap	100 „ — „
12. Egyházmegyei „ „	1100 „ — „
13. Egyházmegyei jegyzőkönyvek	350 „ — „
14. Nyomtatványok	300 „ — „
15. Suplikatio váltság	602 „ 50 „
16. Esperesi szolgának	30 „ — „
17. Tanítóegyletnek	50 „ — „
18. Prot. Irodalmi Társaság	10 „ — „
19. Tanító képviselők fuvardíja	35 „ — „

20. Tökesegélyért kamat az andornaki egyház helyett	15 kor. — fill.
21. Pályadij	50 „ — „
22. Segélyekre	280 „ — „
23. Kálvineumra	100 „ — „
24. Vegyesekre	100 „ — „
Összesen .	6322 kor. 50 fill.
Pénztári maradvány .	117 „ 26 „

28. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 5-ik pontja a számvevőszéki előadók jelentése alapján minden megjegyzés nélkül elfogadásra ajánlja a következő egyházközségek 1914 évi zárszámadásait:

Ároktő	Hejőpapi	Noszvaj
Borsodgeszt	Hejőszalonta	Ónod
Borsodharsány	Heves	Poroszló
Böcs	Kisgyőr	Sajókeresztur
Bükkaranyos	Kistokaj	Tibolddarócz
Bükkzsércz	Ládháza	Tiszadorogma
Cserépfalu	Maklár	Tiszakeszi
Diósgyőr-vasgyár	Andornak	Tiszanána
Eger	Mezőcsát	Tiszapalkonya
Emőd	Mezőkeresztes	Tizzaszederkény
Gelej	Mezőnagymihály	Tiszatarján
Hejőbába	Mezőkövesd	Tiszavalk
Hejőcsaba	Miskolcz	Vatta.

Alsózsolczán a bevétel összegezésénél 2 fillér hiba csúszván be, a helyes bevétel 14186 kor. 92 fill. s így a maradvány 984 korona 53 fillér.

Átányon a helyes pénztári maradvány 410 K 34 f helyett 412 K 34 f, mert nem vették figyelembe az egyházmegyei jegyzőkönyvben a múlt évre megállapított helyes maradványt, mely szerint az 2 koronával emeli az idei eredményt

Diósgyőrben a helyes kiadás 4058 K 51 f helyett 4088 K 51 f s maradvány 133 K 04 f helyett 103 K 04 f.

Egerlövön a helyes kiadás 5978 K 61 f helyett 5976 K 61 f

s maradvány 1198 K 36 f helyett 1200 K 36 f, mert 2 korona bélyegdíjat a tanítók kérvényére helytelenül fizettek ki az egyház pénztárából, mely így visszafizetendő lévén, a maradvány 2 koronával nagyobb lesz.

Felsőábrányban a helyes kiadás 17684 K 62 f helyett 17671 K 24 f, maradvány 2444 K 62 f helyett 2457 K 50 f, mert a lelkész részére az „Igehirdető“ nem rendelhető az egyház terhére s így a lelkész által visszatérítendő 12 K 88 f-el a maradvány emelkedni fog.

Mályiban az iskolai beiratásokból befolyt 9 K a tanító által visszatérítendő s ezzel a maradvány emelkedik.

Igricziben 856 K 60 f tartaléktőke elköltve, s így az 1619 K pénztári maradványból még ez év folyamán visszaállítandó.

Ládházán a bevétel 14 koronával kevesebb s így a pénztári maradvány 814 K 32 f, a 14 K többlet gondnoknak visszafizetendő.

Nemesbikken az 55-ik sorozat 110 sz. nyugtája 44 fillérrel több kiadást igazol s így bevétel 4203 K 82 f, kiadás 3817 K 10 f, maradvány 386 K 72 f.

Szirmán a maradvány 1546 K, mivel a múlt évi egyházmegyei jegyzőkönyvi helyesbitést nem vette figyelembe.

Tiszaoszlár a virágvasárnapi perselypénzt kétszer fizette be s így bevétel 4641 K 23 f, kiadás 4639 K 23 f, maradvány 2 K.

Ujlőrinczfalva a 29 szám alatti nyugta 20 f-el több, ehhez képest kiadás 1230 K 62 f, tulkiadás 15 K 92 f.

Sályban a gondnoki számadás rendben, de a kiadási tételek között szerepel egy, a mely szerint a lelkész 300 koronát vett fel az egyháztól napi és utazási költségek címén. A lelkész hivatalos igazolásra szólítandó fel s a megerősítés addig felfüggesztendő.

Egyházmegyei közgyűlés a megjegyzés nélkül elfogadásra ajánlott egyházközségi számadásokat jóváhagyja, a gondnokoknak a felmentést megadja. Az észrevételekkel kísért egyházközségi számadásokat pedig a felfedezett hibák kiigazítására, illetve a szabályellenesnek látszó tételek igazolása után erősíti meg. A mi megtörténvén, majd az illetékes gondnoknak a felmentvényt megadja.

29. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 6-ik pontjában tett előterjesztésre

egyházmegyei közgyűlés utasítja a diósgyőri és igriczii egyházközségeket, 1914 évi közalapi járulékaik minél gyorsabb befizetésére.

30. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 7-ik pontja alapján

egyházmegyei közgyűlés meghagyja, hogy a bükkzsérczi egyház a „Csattos“ alapból elköltött 400 koronát az alapnak térítse meg.

31. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 8. pontja azon panaszára, hogy a „Tökék“, „alapok“, „alapítványok“ stb. a számadásokban, különösen azok végösszegezésénél nincsenek több egyházban külön-külön világosan feltüntetve, jöllehet ezek megtétele kötelesség.

Egyházmegyei közgyűlés felhívja a lelkészeket a törvény szigorú betartására.

32. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 9-ik pontja szerint sok kiadási tétel nem a neki megfelelő helyen, rovatban s csoportban számoltatik el, némelyik számadáshoz költségvetés nem csatoltatik; némely számadásban a megállapított költségvetési tételektől eltérő kifizetések minden indokolás nélkül eszközöltetnek.

Egyházmegyei közgyűlés az elsorolt hibák elkerülésére és az alakilag is megfelelő számadások készítésére újból 10 korona rendbíróság terhe mellett utasítja a lelkészeket.

33. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 10-ik pontja értelmében

egyházmegyei közgyűlés, mivel az ellennyugták kiállítására körül még mindig nagy a tájékozatlanság, több helyen pedig maga a gondnok állítja ki, e szabálytalanságok megszüntetésére felhívja a lelkészeket.

34. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 11-ik pontja ama jelentésére, hogy több egyház és lelkész az általuk kölcsönkép használt egyházmegyei tartozásuk után kamat hátralékban vannak,

egyházmegyei közgyűlés felhívja az illetékes egyházakat és lelkészeket, hogy fent jelzett kamathátralékaikat legkésőbb ez év szeptember 1-re okvetlen fizessék be.

35. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 12-ik pontja szerint az egyházmegyei pénztárnok Szakács Pál és Gecse Albert lelkészek helyett a nyugdíjintézeti járulékokat az egyházmegye pénzből kifizette, s ők az összeget mai napig sem térítették meg.

Egyházmegyei közgyűlés számvevőszék javaslatára utasítja az egyházmegye pénztárnokát, hogy Szakács Pál és Gecse Albert lelkészektől a hátralékos összeg erejéig jóállókkal ellátott kötvényt vegyen.

36. Ugyanazon számvevőszéki jegyzőkönyv 13 pontjában foglalt indítványra

kimondja egyházmegyei közgyűlés, hogy az egyházmegyei pénztárnokhoz évenként több alkalommal fizetni szokott perselypénzeket a jövőben évenként egyszerre és pedig a Virágvasárnapot követő 10 nap leforgása alatt minden egyházközség küldje be.

37. Beterjesztetik alábbi segélyosztó bizottsági jegyzőkönyv.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsóborsodi ref. egyházmegye segélyosztó bizottságának Miskolczon 1914 év november 6-án tartott ülésében.

Jelen vannak alulirottak.

1. Bodolay István esperes jelenti, hogy az egyházmegyénk számára az 1914 évre a következő segélyek utaltattak ki:

1. Államsegély . . . . . 3908 kor. 52 fill.
2. Báró Baldácsy alap . . . . . 857 „ 14 „

3. Hollandi tár	120	kor.	—	fill.
4. Tolcsvai Nagy Gedeon alap	300	„	—	„
Összesen .	5185	kor.	66	fill.

Tudomásul vétetik.

2. A bizottság a segélyek szétoztását a következőkép állapítja meg:

I. *Államsegélyből.*

1. Egyházmegyei pénztár .	3628	kor.	52	fill
2. Hejőbábai paroch. könyvt.	10	„	—	„
3. Ujlőrinczfalvai „ „	10	„	—	„
4. Pósa Mihályné	50	„	—	„
5. Ruttkay Menyhértné . . .	40	„	—	„
6. Biró Bertalanné	50	„	—	„
7. Juhász Jánosné	30	„	—	„
8. Petyke Mihályné	30	„	—	„
9. Szölledi Jánosné	20	„	—	„
10. Vallásos füzetekre . . .	40	„	—	„
Összesen .	3908	kor.	52	fill.

II. *Báró Baldácsy alapítvány.*

1. Ujlőrinczfalvai egyház . .	40	kor.	—	fill.
2. Ágoston Sándor	200	„	—	„
3. Prágay Lajosné	80	„	—	„
4. Molnár árvák	80	„	—	„
5. özv. Asztalos Ferencné . .	50	„	—	„
6. özv. Végh Györgyné . . .	80	„	—	„
7. özv. Füry Lajosné	50	„	—	„
8. Papp Jolán	50	„	—	„
9. Varga árvák	100	„	—	„
10. özv. Kerekes Károlyné . .	40	„	—	„
11. Apostol Mária	50	„	—	„
12. Gyöngyössy Berta	37	„	14	„
Összesen .	857	kor.	14	fill.

III. *Hollandi tár.*

1. Egri egyház	100 korona.
2. Kuki Ferencné	20 „
Összesen	120 korona.

IV. *Tolcsvai Nagy Gedeon alapítvány.*

1. Mályi leányegyház	80 korona.
2. Kuki Ferencné	20 „
3. Tóth Károlyné	20 „
4. Tóth Sámuelné G.	20 „
5. Tóth Elek	40 „
6. Hegedüs Tamás	40 „
7. Kalas Barna	40 „
8. Hörömpő Jolán	40 „
Összesen	300 korona.

Az egyházmegyei egyházfenntartási alap.

1. Mályi leányegyház	100 korona.
2. Ujlőrinczfalvai egyház	100 „
3. Andornaki leányegyház	100 „
Összesen	300 korona.

Kmf.

Bodolay István esperes; Sólyom Gyula, dr. Kérészy Barna, Tóth Béla tanácsbírák, utóbbi mint jegyző.

Jóváhagyólag tudomásul szolgál.

38. Olvastatott a közalapi bizottságnak Miskolczon 1915 január 26-án felvett jegyzőkönyve, a melyből kitűnik, hogy az 1914 évre kötelezettsége volt az egyházmegyének: 5381 korona 68 fillér, a mely összeg az október utolsó vasárnapján befolyt 104 korona 70 fillér perselypénzzel egyben a Magyar Földhitelezetethez felküldetett, így az egyházmegyének e címen hátraléka nincs.

Örvendetes tudomásul szolgál.

39. Egyházmegyei közalapi bizottság 1915 január 26-án tartott ülésében megállapítja, hogy a Gusztáv Adolf egyesület javára 62 korona 50 fillér perselypénz folyt be s ez összeg a Magyar Földhitelintézethez felküldetett.

Tudomásul szolgál.

40. Olvastatott az egyházmegye országos lelkésznyugdíjintézeti bizottságának Miskolcson 1915 január 26-án felvett jegyzőkönyve.

Jelen voltak: Bodolay István esperes elnöklete alatt id. Sólyom Gyula pénztárnok, Tóth Béla, dr. Kérészy Barna bizottsági tagok, Farkas István jegyzőkönyvvezető.

1. A lelkészi nyugdíjintézeti pénztárnok bemutatja az ez intézetre tartozó s következő végeredményt feltüntető 1914 évi számadását:

I. <i>Kivetés.</i> I. Belépési járulékok	7280	kor.	28	fill.
II. Évi tagdíjak	5479	„	55	„
III. Kamatok	370	„	66	„
IV. Fenntartói járulékok	2839	„	66	„
V. Késedelmi kamat	—	„	47	„
Összesen	15970	kor.	62	fill.
II. <i>Befizetés</i>	15970	„	62	„
III. <i>Virágvasárnapi perselypénz</i>	157	„	—	„

E számadás adatait bizottság tételről-tételre átvizsgálta s azok minden bejegyzését helyeseknek találta. Felmutatott nyugták igazolták a befizetett összegeknek a Magyar Földhitelintézet pénztárába való befolyását, s a mennyiben a kivetés teljes összege befizettetett, e címen egyházmegyénknek semmi hátraléka nincs.

2. Elnök bemutatja Lengyel István püspöki titkár kérvényét, melyben az orsz. lelkészi nyugdíjintézet tagjai sorába való felvételét kéri 1908 január 1-től számítandó jogosultsággal javasolónak felterjeszteni.

Lengyel István lelkész jellegét meghagyó hivatalos állásánál fogva törvény szerint jogosított tagja a lelkészi nyugdíjintézetnek, s a felvételhez megkívánt mindennemű hiteles

s hivatalos okmányát csatolván, bizottság tisztelettel javasolja az orsz. lelkészi nyugdíjintézeti tagok közé való felvételét.

Kmf.

Bodolay István esperes.

Farkas István jegyzőkönyvvezető.

Egyházmegyei közgyűlés a beterjesztett orsz. lelkészi nyugdíjintézeti bizottsági jegyzőkönyv mindkét pontjában foglaltakat jóváhagyólag tudomásul veszi.

Esperes előterjeszti, hogy Komjáthy József diósgyőri lelkész 1914 január 1-től kezdődőleg nyugdíjintézetbe való felvételre felterjesztetett.

Tudomásul szolgál.

Az orsz. lelkészi nyugdíjintézeti bizottság jelentésével kapcsolatban Farkas István lelkész indítványára

egyházmegyei közgyűlés kimondja, hogy a november 1-én lelkészi nyugdíjintézeti járulékaikkal hátralékban maradt lelkészek díjait egyházmegye pénztára fizeti ki. Az egyházmegye pénztárából előlegezett összegek után a hátralékos lelkészekről 5%-os kamatot szed. Felhatalmazza esperest, hogy a rákövetkező év elején a hátralékos nyugdíjintézeti járulékokat 5%-os kamataival együtt az illetékes lelkészek kongruájából, illetve korpótlékából tartsa vissza s azokat az egyházmegye pénztárába fizesse be.

41. Mult évi őszi közgyűlésünk 50 számú határozatával küldött bizottság beterjeszti az ónodi magtárügyről jelentését.

Az ónodi egyházközségben a magtár az 1855-ik évben Fekete Károly lelkész 9 köből gabona adományából keletkezett s az egyház szükségeinek fedezésére létesített. Mai állása 7343 K 39 f, évi kamatja 367 K 16 f, a földdel nem bírónak adott engedmény értéke 192 koronára rug.

Miután az egyházközség mintegy erkölcsileg van kényszerítve arra, hogy a fenti engedményt megtegye, s az alapítás intenióját ezen intézkedés egyáltalában nem sérti, s a magtári tőke ezen kiadás által csonkítást nem szenved, — meghatalmazásához képest

utasította a bizottság az ónodi ref. egyházközséget, hogy új lelkészi és tanítói díjlevelet szerkesszen, „melyekben a földdel nem bírók párbérét helyettesítő s a magtár évi jövedelméből kiutalandó összeg kitüntetéssé” s a négy-négy példányban kiállított díjlevelet megerősítés végett egyházmegyei közgyűléshez terjessze fel.

Egyházmegyei közgyűlés az ónodi magtárügyben kiküldött bizottság jelentésében foglalt intézkedéseket a maga részéről is jóváhagyja és megerősíti

42. Az ónodi egyházközség betérjeszti 4—4 példányban kiállított lelkészi és tanítói díjlevelét. Kéri azoknak megerősítését s a főt. egyházkerületi közgyűlésre való felterjesztését.

Egyházmegyei közgyűlés a 4—4 példányban betérjesztett lelkészi és tanítói díjleveleket jóváhagyja s a főt. egyházkerületnek megerősítésre ajánlja.

43. Az igríczii egyházközség szintén betérjeszti 4—4 példányban átalakított lelkészi és tanítói díjlevelét megerősítés végett.

Egyházmegyei közgyűlés, mivel az átalakított díjlevelek és az azokra hozott jegyzőkönyvi határozatok, valamint a régi díjlevelek nem fedik egymást; a párbér váltságot tárgyaló pont pedig félreértésre adhat okot, e díjleveleket azzal adja vissza az igríczii presbyteriumnak, hogy azokat szabályszerű és pontos elintézés után terjessze fel az őszi egyházmegyei gyűlésre.

44. A miskolci egyház betérjeszti jelentését, a presbyteri és közgyűlési határozattal igazolt adásvevési szerződését, „Deszkate-mető“-ből 5722 □ öl területű résznek a „Hősök temetője“ céljára Miskolcz városnak 22,888 korona vételárért történt eladásáról, f. évi február 28-ikával kezdődő joghatálylyal, kéri az eladás jóváhagyását.

Egyházmegyei közgyűlés részéről a felterjesztett jelentésben foglalt intézkedés hazafias célzatánál fogva is örömmel tudomásul szolgál és azt a maga részéről is

készséggel megerősíti és jóváhagyja. Egyben a vonatkozó okmányok végleges jóváhagyás végett a főtiszt. Egyházkerülethez felterjesztetni rendeltetnek.

45. A mezőcsáti egyház a községtől távolabb eső és tulajdonát képező 755 □-öl szőlőskertet a hozzátartozó 56 □-ölnyi pusztai területtel együtt összesen 3810 korona vételárért nyilvános árverésen a legtöbbet ígérő Erdélyi Andrásnak a f. év elejétől számított joghatályllyal készpénzfizetés mellett eladta. Az erről szóló részletes jelentéséhez csatolja az árverési jegyzőkönyvet, az adásvevési szerződést, valamint a presbyteriumi és közgyűlési határozatok jegyzőkönyvi kivonatát.

Az adásvevési szerződést és az árverési jegyzőkönyvben foglalt feltételeket egynázmegyénk közgyűlése tudomásul veszi s azokat a maga részéről jóváhagyván, végleges megerősítés céljából a kerülethez felterjesztetni rendeli.

46. Olvassatik a mezőcsáti egyház felterjesztése, a melyben bejelenti, hogy egyházi épületeinek javítására szükséges összegekhez az egyházi hagyományokból és tőkéből 3760 koronát kölcsön vesz és a még hiányzó 240 koronát az egyházi évi pénztári maradványából fedezi. Felterjesztéséhez csatolja a vonatkozó presbyteriumi ülési határozat jegyzőkönyvi kivonatát.

A mezőcsáti egyháznak ezen elhatározását egyházmegyei közgyűlésünk — tekintettel a mostani nehéz és válságos időkre — tudomásul veszi és megerősíti.

47. Olvassatott Gombos Imre kistokaji, jelenleg az egi tartalék kórházban alkalmazott katonai lelkész fellebezése az esperesnek azon intézkedése ellen, melylyel katonai szolgálatának tartamára helyettesül Várady Pál borsodgeszti segédlelkészt a fellebező terhére és költségére rendelte ki s kéri az esperes intézkedésének megváltoztatását és a díj nélküli helyettesítésre a szomszéd lelkészek vagy a miskolczi segédlelkészek kötelezését.

Egyházmegyei közgyűlés esperes intézkedését jóváhagyja, mert a lelkészek helyettesítése az egyházi törvény I. tcz. 165 §. 9. pontja értelmében az esperesi jog és hatáskörébe tartozik; helyesli továbbá azért, mert az esperes a fellebező óhajtására a helyettesi tisztséggel a ládházai lelkészt bizta meg, de nem vállalhatta el; végre különösen helyesli azért, mert a kistokaji tanító a háború kitörése óta hadi szolgálatba lévén, az egyházközség jól felfogott érdeke föltétlenül követeli, hogy lelkész és tanító nélkül ne maradjon. A fellebező azon érvelése, hogy a helyettesítés anyagi romlásba dönti, nem állhat meg, mert saját bevallása szerint rendes lelkészi fizetésén felül havonként 250—300 koronát kap, melyből a helyettesítés költségei teljesen fedezhetők. Azon indokolás sem fogadható el, hogy a reprezentálás és a magas rangú tisztek társaságában való étkezés fizetését fölemészti, mert a kórházban alkalmazott lelkésznek első és főkötelessége a lelki gondozás és a hivatásával járó teendők pontos és hű teljesítése. a krisztusi szerénység és alázatosság s az igények korlátozása.

Fellebező lelkész kérvényének azon része sem teljesíthető, hogy egyházmegyei közgyűlésünk a katonai szolgálat alól való felmentését s ha ez kivihető nem volna, a káplántartási kongrua folyósítását hozza javaslatba.

Különben pedig közgyűlésünk megütközik azon a hangon, mely a kérvényen átvonúl s azon a felfogáson, hogy felmentése esetén havonkénti négy predikatio teljesítése mellett kényelmes otthonából néma szemlélője lesz a jelenleg folyó fölséges élet-halál harcznak. A lelkészi magasztos hivatást havonkénti négy predikatio tartása ki nem meríti s a hivek lelki szükségleteit ki nem elégíti.

Fellebezés vissza utasittatik s Várady Pál segédlelkésznek a kistokaji egyházközségben helyettesül való alkalmazása az esperes által az egyházi törvény értelmében megállapítandó díjazás mellett megerősítettik.

48. Az ároktői egyházat mult évi őszi egyházkerületi gyűlés 88 számú jkvi határozatával utasította, hogy az ugynevezett Lövei kertért a közbirtokosságtól cserébe kapott belteleknek önkéntes árverésen történt eladására vonatkozó adásvételi szerződését is terjessze fel megerősítésre. Lelkész jelenti, hogy az utasításnak ez idő szerint még nem tehet eleget, mert az eladott ingatlan előzőleg közbirtokossági legelő terület volt és ehez a cseréhez — mint-hogy legelő részről van szó — miniszteri jóváhagyást kellett kikérni, melyet késedelem nélkül meg is tett, de az ügy elintézése még függőben van. A miniszteri jóváhagyás után azonnal eleget tesz az utasításnak, addig kéri a halasztás megadását.

Egyházmegyei közgyűlés a jelentésben foglalt indokok alapján a maga részéről is kéri a főt. egyházkerületi közgyűléstől az adásvételi szerződés felterjesztésére vonatkozó halasztást, míg a miniszteri jóváhagyás megtörténik.

49. A ládházai egyház két presbyteri ülési és egy közgyűlési jegyzőkönyvi kivonatban beterjeszti azon határozatát, hogy egyházi épületein immár elodázhatatlanná vált többrendbeli tatarozások és helyreigazitások költségeinek fedezésére 1460 kor. 40 fill. összeget az általa kezelt „Kody“ és „Kóródy“ féle alapokból 4%-os kamat mellett kölcsön vesz és az összeget f. évi október hótól kezdve évenként 300 koronás részletekben kamatjaival együtt visszatéríti.

Az összeg kölcsönvétele ellen közgyűlésünk nem emel kifogást, méltányolván ama nehéz helyzetet, a melyet a mostani sulyos idők és életviszonyok idéztek elő egyházaink beléletében. A határozatot tudomásul veszi és jóváhagyja.

50. A diósgyőri egyház, avégből, hogy lelkeszlakásának javításáért járó összeget kifizethesse, az úrvacsorai alapból 450, — és a magtári tőkéből 400, — összesen 850 koronát vett kölcsön, amennyiben a mostani nehéz idők miatt a hivek nem képesek beváltani ama régebbi ígéretüket, hogy a javítások költségét önkéntes adományokból fogják előteremteni.

Egyházmegyei közgyűlésünk a fennforgó mostoha körülményeket belátván, e kölcsönvétel tényét jóváhagyja és megerősíti.

51. A tiszavalki egyház jelenti, hogy szorult anyagi helyzetére való tekintetből úgy vélt ezen helyesen segíteni, hogy az „Isten dicsőségére tett és általa kezelt alapból 625 korona 12 fillért kölcsönvett. Ezt az összeget kamataival együtt a feloszlott hitelszövetkezetnél volt és ekképen felszabadult 4 darab részvényének értékéből már vissza is fizette.

Tekintve azt, hogy a tiszavalki egyháznak ez a pénzművelete annál is inkább szabályszerű volt, mert a szövetkezeti részvényeket a vagyonieltár szerint az egyház közszükségeire fordíthatták, ezt egyházmegyei közgyűlésünk jóváhagyólag tudomásul veszi.

52 Olvastatik az eгри egyház jelentése, mely szerint az 1903. évben létesült Zsivora Sámuel-féle 250 korona alapítványnak kamatait, időközben az eredeti rendeltetésétől eltérő módon kezelte s a tőkéhez csatolta; ezért most az alapítványt eredeti összegére akarja visszaállítani Ehhez kéri a hozzájárulást, határozatát az egyháztanács ülésének jegyzőkönyvi kivonatával igazolván.

Közgyűlésünk az eгри egyháznak ezen határozatát jóváhagyólag tudomásul veszi.

53. Beterjesztetik a tiszatarjáni egyház jelentése, a mely szerint a presb. ülésén és egyházi közgyűlésén hozott határozat jegyzőkönyvi kivonataival támogatva, elhatározta, hogy sürgős új építkezések és épületjavítások körülbelől 4000 kor. összköltségének előteremtése céljából, különböző czimeken kezelt négyrendbeli alapítványból összesen 2451 koronát kölcsönképen segítségül vesz és azt még ez év őszén visszatéríti s gyümölcsözőleg elhelyezi.

Egyuttal ahhoz kéri a nevezett egyház közgyűlésünknek hozzájárulását, hogy a költségek további fedezésére 2300 koronát az egyházi adó arányában a hivekre kivethessen.

A tiszatarjáni egyházközségnek úgy az alapítványok kölcsönvétele tárgyában, mint az építkezési költség fedezésére szolgáló kivetési kulcs ügyében egyházmegyei közgyűlésünkhöz terjesztett kérelme teljesítettik.

54. A felsőábrányi egyház presbyteriuma a lelkész által beterjesztett jegyzőkönyvi kivonat szerint 1915 ápr. 2-án a lelkész hozzájárulásával azon határozatot hozta, hogy az új temető részére szükséges területet a jelenlegi temető mellett levő, a lelkész által használt földrész fogja képezni s az így elvett területért a lelkészt az egyház földjéből kárpótolja. Kéri az egyezés megerősítését

Miután a csere a beterjesztett jegyzőkönyvi kivonat szerint úgy a lelkész, mint a presbyterium kölcsönös megegyezésével történt, közgyűlés a birtokcserét jóváhagyja s megengedi, hogy a lelkészi földből temetőnek elvett egy holdért az egyház a használatában levő földjéből a lelkészt kárpótolja.

55. Farkas Pál tibolddaróczi levita tanító a jelenlegi tanítói lakásnak bérbe adhatását kéri, miután lakása szűk lévén, az egyházat építéssel terhelni nem akarja, s magának az iskola tőszomszédságában új házat építtetett.

Közgyűlés, miután a bérbeadáshoz a presbyterium is hozzájárult, a bérbeadást az egyházkerületi szabályrendelet (1912 őszi gy. II. f. 2. bekezdése) alapján jóváhagyja a tanító és a presbyterium felelősségének fenntartása mellett.

56. A diósgyőr-vasgyári egyház különleges helyzetére való tekintettel a presbyterium tagjainak számát 20 presbyterben kéri megállapíttatni.

Egyházmegyei közgyűlés az E. T. I. t.-c. 28. §-a alapján megengedi a diósgyőr-vasgyári egyháznak, hogy a presbyterium az elnökségen kívül 20 tagból álljon. E megállapítás érvénye 1919 december 31-ig terjed, miután

egyházmegyénk 1908 évtől állapította meg az egyház-községek presbyteriumainak létszámát a törvényben előírt 12 évre.

57. A borsodgeszti lelkész a múlt évi őszi közgyűlés 43 sz. határozatával alaki hibák és szabálytalan eljárás miatt újabb tárgyalás végett visszautalt gabona váltság ügyében hozott presbyteri és egyházi közgyűlési határozatokat a jegyzőkönyvi kivonatok melléklésével jóváhagyás végett terjeszti fel e. m. közgyűlésünkre.

Egyházmegyei közgyűlés tekintettel arra, hogy az egyezség szerint a gabona váltság ára nem fix összegben állapított meg, hanem a mindenkorin április elején érvényes mezőkövesdi piaci ár szerint, a mi könnyen egyenetlenségekre vezethet, az egyezséget nem hagyja jóvá, csakis az esetben, ha ez a váltság ár, mind a lelkészre, mind a tanítóra nézve egy megfelelő és meghatározott összegben állapítatik meg.

58. Német József ónodi egyháztag egyházmegyei közgyűlésünkhöz intézett kérvényében, mint az ónodi egyház tulajdonát képező 63 hold föld haszonbérelője kéri, hogy tekintettel a háborus viszonyok okozta körülményekre, mentessék fel a haszonbérlet kötelezettsége alól 500 kor. biztosítékának és 10 hold őszi vetésnek az egyház részére való átengedésével, vagy pedig köteleztessék a földtulajdonos ónodi egyház, hogy a még hátralevő hét bérleti év idejére évenként 800 koronát, összesen 5600 koronát engedjen le a haszonbérletből, miután egyház a presbyterium elé is terjesztett hason kérelmét teljesíteni nem hajlandó.

Egyházmegyei közgyűlés, miután hatáskörébe csak a bérleti szerződések felülbírálása és jóváhagyása, vagy visszautasítása tartozik, Német József bérelő fellebezését, illetve abban foglalt kérelmét elutasítja.

59. Mult évi őszi egyházmegyei gyűlés 29-ik pontjában foglalt utasításhoz képest a még templomi szék szabályrendelettel nem

rendelkező egyházközségek közül újabban felterjesztik vonatkozó szabályrendeletüket alábbi egyházközségek:

1. Bükkaranyos	8. Mezőkeresztes
2. Diósgyőr	9. Mezőnagymihály
3. Eger	10. Miskolcz
4. Gelej	11. Noszvaj
5. Hejőbába	12. Sály
6. Heves	13. Tibolddaróc
7. Kisgyőr	14. Tiszanána.

Fenti 14 egyházközség templomi szék szabályrendeletét egyházmegyei közgyűlés megerősíti.

Bükkzsérczet utasítja a beterjesztett szabályrendeletben említett „bizonyos régi megszokásból származó rend“ alapos körülírására.

A szabályrendelet elkészítésének akadályait jelentő Igriczi, Kistokaj, Maklár, Tiszaoszlár, Emőd, Hejőcsaba, Ónod, Szirma, Tiszakeszi, Ujlőrinczfalva, Vatta egyházközségeket utasítja a templomi szék szabályrendeleteknek az 1914 évi őszi e. m. gyűlés 29 pontjában adott utasítások szerinti elkészítésére s azoknak 1915 év augusztus 15-ig az esperesi hivatalhoz való beterjesztésére. A diósgyőr-vasgyári egyháznak sem saját imaháza, sem saját temploma nincs, így szabályrendelet kiállítása rá nézve nem vonakoztatható.

60. Bay Dezső volt mályii előkönyörgő tanító helyettes arra kéri egyházmegyei közgyűlést, hogy miután elmaradt előkönyörgői fizetését 1914 nov. 1-től 1915 március 15-ig nem kapta meg, a 37 kor. 48 fillér előkönyörgői díjat részére utalja ki.

Egyházmegyei közgyűlés, miután ez ügyet hatáskörében állónak nem tartja, kérvényezőt kérésével elutasítja.

61. Virág Béla segédlelkész bemutatott bizonyítványai alapján egyházmegyéink segédlelkészei közé bekebeleztetik.

62. Esperes jelentí, hogy a segédlelkészek elhelyezését a következőleg rendelte el: Átányra Simon Ernőt, Egerbe Virág Bélát, Hejőbábára Gyürék Pált, Kistokajba Váradi Pált, Miskolczra Fekete Istvánt, Igaz Józsefet, László Sándort, Poroszlóra Kiss Eleket, Tiszanánára Fekete Lajost.

A bejelentés tudomásul szolgál.

63. övz. Illyés Jánosné az egyházmegyének hálás köszönetét nyilvánítja azért, hogy az egyházmegye egyik alapítványa kamataival lehetővé tette, hogy leányát kitaníttathatta.

Tudomásul szolgál.

64. A tavaszi egyházkerületi közgyűlésre képviselőkül kiküldetnek az elnökség mellett

id. Sólyom Gyula, Tóth Béla, Bónis Bertalan, Deák Gyula tanácsbírák; Gaál Ferenc lelkészi, dr. Nagy Ferenc világi főjegyzők.

65. Az őszi egyházmegyei közgyűlés helyéül

a böcsi egyház tüzetik ki.

66. A jelen gyűlés jegyzőkönyve hitelesített Miskolczon 1915 május 5-én.

Bodolay István

esperes, egyh. elnök.

Papp-Szász Lajos

világi h. elnök.

Gaál Ferenc

lelkészi főjegyző.

Tóth István

lelkészi aljegyző.

Puky László

világi tb. jegyző.

Szalóczy Pál, Deák Gyula, Szabó András

jegyzőkönyv hitelesítők.

Jegyzették: Gaál Ferenc lelkészi főjegyző 1—6, 8—19, 23, 46, 47, 53—57, 60—64. Birósági III., IV. p.

Tóth István lelkészi aljegyző 7, 20—22, 24—42, 58, 59, 63. Birósági I., II. p.

Puky László tb. világi jegyző 43—45, 48—52 p.

I. Időszaki bírósági ügyek.

JEGYZŐKÖNYV.

1.

Felvétetett az alsóborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróság 1914 október 13-án Miskolczon tartott időszaki ülésében.

Jelen vannak: Báró Vay Elemér és Bodolay István elnöklete alatt Tóth Béla, Bónis Bertalan, id. Sólyom Gyula tanácsbírák; dr. Kérészy Barna tanácsbíró mint előadó; dr. Molnár Gyula e. m. ügyész; Tóth István jegyző. A felek részéről: Pósa Béla ujlőrinczfalvai lelkész és Nagy József ujlőrinczfalvai gondnok és Gecse Albert volt ujlőrinczfalvai, jelenleg igrizii lelkész.

Tárgy: Az ujlőrinczfalvai 1913 évi lelkészjövedelem megosztása.

Báró Vay Elemér világi elnök ülést megnyitja, az időszaki bíróság szabályszerű megalakulását megállapítja, mivel érdekeltségi és illetékességi kifogás nem történt, felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Dr. Kérészy Barna előadja, hogy Gecse Albert lelkész Ujlőrinczfalváról Igriczibe választatott meg, az ujlőrinczfalvai lelkészi állást pedig Pósa Béla nyerte el. A lelkészi javadalom természetbeni szolgálmányai és jövedelmei megosztásának szüksége merült fel az 1913 évre. A lelkészi javadalom megosztására nézve a távozó Gecse Albert és a megválasztott Pósa Béla lelkészek között egyezség kötöttetett s ez egyezség végre is hajtatott. Ugy de Gecse Albert azon alapon, hogy ő megválasztása első évében csonkúlást szenvedett ujlőrinczfalvai lelkészi javadalmában, s e csonkúlást presbyteri jegyzőkönyvbe is foglalták, most távozásakor az ujlőrinczfalvai egyházközséggel 400 koronával kárpótoltatta magát. E miatt a lelkész utód az alsóborsodi egyházmegyéhez felterjesztéssel élt, minek folyományaként Gecse Albert — békés úton — a 400

koronát visszatérítette az újlőrinczfalvai egyházközségnek, illetve az összegről kötelezvényt adott. Ez összeg visszatérítése következtében megkárosítva érezvén magát, a közöttük létesült megegyezésen túlmenőleg még 561 korona 84 fillért követel Pósa Béla lelkész utódjától.

Egyházmegyei közigazgatási időszaki bíróság előadói előterjesztés ügyészi vélemény és a megjelent felek meghallgatása után a következőleg ítelt:

Ítélet:

Gecse Albert lelkészt fellebezésben foglalt követelésével elutasítja a felmerült egyházmegyei bírósági költségekben elmarasztalja.

Indokok:

Gecse Albert kérelme elutasítandó volt, mert úgy a kérelmező, mint Pósa Béla újlőrinczfalvai lelkész egybehangzó előadásuk szerint, közöttük az 1913 évi újlőrinczfalvai lelkészi javadalom mikénti megosztása tárgyában több mint egy évvel ezelőtt egyezés létesült; a megosztás ezen egyezés értelmében végrehajtva is lett. Az egyház által, Gecse Alberttől, utóbbi időben visszakövetelt 400 kor. kérdése nem lehet indoka egy jogerős és végrehajtott egyezés felbontásának.

Kmf.

Bodolay István
esperes, egyházi elnök.

Br. Vay Elemér
világi elnök.

Tóth István
jegyző.

2.

JEGYZŐKÖNYV.

Fevétetett az alsóborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróság 1914 október 13-án Miskolczon tartott időszaki ülésében.

Jelen vannak: Báró Vay Elemér egyházmegyei gondnok és Bodolay István esperes elnöklete alatt: Bónis Bertalan világi, Tóth Béla lelkészi tanácsbíró, Dr. Kérészy Barna világi tanácsbíró mint előadó, Dr. Molnár Gyula egyh. megyei ügyész, Tóth István

jegyző ; a felek részéről: az újlőrinczfalvai egyház képviselőjében : Pósa Béla lelkész és Nagy József gondnok és Gecse Albert igrícizii lelkész.

Tárgy: Az újlőrinczfalvai ref. egyházközség ellen Gecse Albert igrícizii lelkész által támasztott 258 kor. 65 fillér követelés.

Egyházmegyei bírósági elnökség az időszaki bíróságot szabályszerűen megalakúlnak jelenti ki. Az ülést megnyitja. Megállapítja, hogy illetékességi, érdekeltségi kifogás senki részéről nem emeltett. Felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Dr. Kérészy Barna előadó az ügyet a következőkben ismerteti: Gecse Albert mint újlőrinczfalvai lelkész a lőrinczfalvai egyházközség érdekében pert indított a szatmári r. k. püspökség ellen, 170 □ ölnyi föld jogtalan használatáért és haszonélvezetéért. E perben a tiszafüredi kir. Járásbíróság 1913 évi május hó 14-én kelt ítéletében kötelezte a szatmári püspökséget 56 korona elvont haszonélvezet megtérítésére. Az egri kir. Törvényszék pedig 1913 évi szeptember hó 23-ik napján kelt D. 300/3 sz. ítéletében ezt az elvont haszonélvezetet 14 koronára szállította le. A perköltséget mindkét bíróság a felek között megszüntette.

Ebben a perben felmerült perköltséget: 258 korona 65 fillért követelte Gecse Albert az újlőrinczfalvai egyházközségen. E követelést az újlőrinczfalvai egyházközség, mint alaptalant — mert ő a pereléssel a lelkészt meg nem bizta — 1914 augusztus 23-án tartott presbyteri üléseben visszautasította. Az újlőrinczfalvai presbyterium ezen elutasító határozata ellen Gecse Albert felebbezással élt.

Egyházmegyei időszaki bíróság előadói vélemény, ügyészi előterjesztés és a megjelent felek meghallgatása után következőleg ítél:

Ítélet.

Gecse Albert lelkész fellebbezésének helyt ad, az újlőrinczfalvai egyházközséget kötelezi a 258 kor. 65 fillér követelés és a felmerült egyházmegyei bírósági költség kifizetésére.

Indokok.

Helyt kell adni Gecse Albert felebbezésének azért, mert eljárása az egyház érdekében a legnagyobb jóhiszeműséggel történt ;

mert az újlőrinczfalvai egyházközség ingatlana e per folyamánként 170 □ öl földdel növekedett; mert ha jegyzőkönyvi külön megbízatást nem nyert is a per megindítására az egyházközségtől, e per megindításáról az egyházlátogatási jegyzőkönyv tanubizonyossága szerint egyházközségnek is volt tudomása, sőt Gecse Albert e pert egyházmegyei közgyűlés tudomása mellett és egyházmegyei gyűlés utasítására tartotta kötelességének megindítani.

Kmf.

Bodolay István
esperes egyházi elnök.

Br. Vay Elemér
világi elnök,

Tóth István
jegyző.

3.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsóborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróság 1914 október 13-án Miskolczon tartott időszaki ülésében.

Jelen vannak: Báró Vay Elemér egyházmegyei gondnok és Bodolay István esperes elnöklete mellett Bónis Bertalan világi, id. Súlyom Gyula és Tóth Béla lelkészi tanácsbírák, dr. Kérészy Barna világi tanácsbíró előadó, Tóth István jegyző és Román Ernő alsó-zsolczeni lelkész, mint Szabó Emilia tanítónő megbízottja, továbbá dr. Molnár Gyula e. m. ügyész.

Tárgy: a tiszapalkonyai tanítói helyettesítés és helyettesítési díjazás ügye.

Báró Vay Elemér elnök az időszaki bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelentvén ki, miután megállapítást nyert, hogy sem illetékességi, sem érdekeltségi kifogás nem emeltetett, az ülést megnyitja s felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Dr. Kérészy Barna az ügyet alábbiakban adja elő: A tiszapalkonyai egyházközségben Csizy Miklós tanítónak 1914 január havában történt szabadságolása folytán tanítói helyettesítés szüksége merült fel. A helyettesítést presbyterium Szabó Emilia tanítónőnek

tette kötelességévé évi 300 korona, illetve havi 30 korona tiszteletdíj mellett. A presbyterium e rendelkezése ellen Szabó Emilia az alsóborsodi egyházmegyéhez folyamodott, mikor egyházmegyei közgyűlés mérlegelve Szabó Emilia kötelezettségén felüli munkáját, 1914 évi május 5-iki gyűlésében 400 kor. helyettesítői díjat állapított meg Szabó Emilia részére. Egyházmegye eme határozata ellen a tiszapalkonyai presbyterium kifogást emelt s kéri annak eldöntését, vajjon nem áll-e hatalmában presbyteriumnak 26 órán belül két különálló osztály összevont vezetésére kényszeríteni tanítónőjét? s a megállapított 400 korona tiszteletdíjat 300 koronára kéri leszállítani.

Egyházmegyei bíróság előadói előterjesztés, ügyészi vélemény és a megjelent megbízott meghallgatása után következőleg ítélt:

Ítélet.

A tiszapalkonyai egyháztanácsot kérésével elutasítja. A helyettesítés kérdésében a népiskolai szabályrendelet 56 §. 13 pont 2-ik bekezdésében foglaltak betartására utasítja. A már egyházmegyei közgyűlésileg megállapított 400 korona helyettesítési tiszteletdíjat Szabó Emilia részére fenntartja. A felmerült időszaki bírósági költségekben a tiszapalkonyai egyházközséget elmarasztalja.

Indokok.

A két tanítói állásnak a helyettesítés tartamára célzott összevonása a már hivatkozott szabályrendelet 56 §. 13 pont első bekezdése értelmében kötelezőleg, az alkalmazásban levő tanítónővel csupán egy hónapi időtartamra alkalmazható és így a presbyterium határozatának törvényes alapja nincs, azért az megváltoztatandó. Egyházmegyei közgyűlés mérlegelés tárgyává tette a helyettesítéssel járó munkatöbbletet, bíróság sem lát semmi okot a tiszteletdíj csökkentésére, sőt annak megadását egyházközség jól felfogott érdeke kívánja, azért a 400 kor. évi illetve 40 kor. havi tiszteletdíjat a helyettesítés időtartamára Szabó Emilia tanítónő részére megállapítja.

Kmf.

Bodolay István
esperes egyházi elnök.

Br. Vay Elemér
világi elnök.

Tóth István
jegyző.

II. Birósági ügyek.

1.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett Miskolczon 1915 május hó 5-én az alsóborsodi ref. egyházmegye bíróságának, mint közigazgatási bíróságnak a Mészáros Imre és társai, ládházai lakosok fellebbezése ügyében tartott tárgyalásról.

Jelen voltak: a bíróság részéről: Báró Vay Elemér e. m. gondnok, Bodolay István esperes, Pappszász Lajos, id. Sólyom Gyula, Szalócy Pál, Horváth Bertalan, Deák Gyula és Szabó András t. bírák, Gaál Ferencz főjegyző, mint jegyzőkönyvvezető.

A felek részéről: Eötvös Ferencz ládházai lelkész, Mészáros Imre és társai, és Papp László.

Tárgyalás alatt van: Mészáros Imre és társainak fellebbezése, a ládházai presbyteriumnak, Papp László templomi szék jogosultságát megállapító határozata ellen.

Br. Vay Elemér tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, az E. T. V. t. cz. 54 §-a értelmében nyilatkozatra hívja fel a bíróság tagjait, vajjon nem forog-e fenn valamelyikükre nézve a 49 §-ban felsorolt, hivatalból figyelembe vehető érdekeltségi eset.

Miután sem a bíróság részéről nincs érdekeltségi eset, sem a felek részéről nem történt illetékességi kifogás: elnök megállapítja a szabályszerű megalakulást s a felek megidézését; a tárgy rövid előterjesztésével pedig felhívja Szalóczy Pál tanácsbíró, mint előadót az ügy részletes ismertetésére, ki azt a következőkben ismerteti:

A ládházai egyházban, az 1909 évben végbement templomi szék rendezés alkalmával, minden egyháztag szabadon válthatott helyet maga és családja részére a megszabott díjért. Tóth Károly és társai a 2-ik székben váltottak helyett Papp Lászlóval együtt, 140 korona díjért s ezt a széket használta 4 éven át. Ez a szék

azonban állandó vita tárgyát képezte, mert ahhoz a Paksy család régi jogon igényt tartott. Tóth Károly és társai, hogy az egyház békéjét ne zavarják, bejelentették a presbyteriumnak, hogy hajlandók átengedni a megváltott széket a Paksy családnak, ha részükre a különben is eladni szándékolt u. n. birák székét átengedi a presbyterium, a két szék ára közötti különbség lefizetésével. A presbyterium a kérelemnek helyet adott. E határozat szerint a Paksy-féle 2-ik székét Papp Lászlónak is el kellett hagynia, a ki ezek után be is ült az ősi apai székbe, a szintén 140 korona értékű 3-ik székbe. Papp László azonban csak ideiglenesen nyugodott be a határozatba, mert 1914 szeptember 20-án azzal a panasszal járult a presbyterium elé, hogy „hallomása szerint“ Tót Károly és társai nem akarják beengedni a „birák székébe.“ Ebben ő megaláztatást lát és kéri, hogy határozzák meg, van-e neki joga beülni az említett székbe? Mert ellenesetben pénzét vissza követeli. A presbyterium a kérelemre, dacára annak, hogy a székben, az alapszabály szerint meghatározott létszám be van töltve, egy szó többséggel kimondotta, hogy „Papp László a birák székeinek használatára jogosult.“ A presbyterium e határozata ellen fellebbeznek, Mészáros Imre, Tóth Károly és Mészáros József.

A felebbezők és Papp László felszólalása után a bizonyító eljárás befejeztetvén, a felolvasott ügyészi vélemény után elnök a tárgyalást berekeszti és a bíróság zárt ülésben a következő ítéletet hozta.

Ítélet :

Egyházmegyei bíróság Mészáros Imre és társai fellebbezésének helyt ad. A ládházai presbyteriumnak 1914 szept. 20-án ez ügyben hozott határozatát megváltoztatja s Papp Lászlót jelenlegi helyváltoztatása iránti kérelmével elutasítja.

Indokok.

Helyt kellett adni Mészáros Imre és társai fellebbezésének, mert a ládházai templomi szék használati kérdése, az 1914 év május 5-én tartott egyházmegyei közgyűlés 47 sz. határozatával illetve szabályrendeletének megerősítésével, elintéztetett. Mert Papp László annak idején nem kérvényezte a helyváltoztatást s az általa

ez időszerint igényelt székben üres hely nincs. A kérelem különben a rend és béke újabb megzavarása nélkül nem volna teljesíthető s ezért meg kellett változtatni a presbyterium határozatát Papp László kérelmének elutasításával.

Kelt mint fent.

Br. Vay Elemér
világi elnök.

Bodolay István
egyházi elnök.

Gaál Ferencz
jegyzőkönyvvezető.

2.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétetett az alsóborsodi egyh. megye közigr. bíróságának Miskolczon 1915 május 5-én tartott ülésében.

Jelen vannak: Báró Vay Elemér gondnok, Bodolay István esperes elnöklete mellett: Pappszász Lajos, Deák Gyula, id. Sólyom Gyula, Horváth Bertalan, Tóth Béla, Szabó András és Szalóczy Pál tanácsbírák, utóbbi mint előadó. Tóth István jegyző s az érdekeltek részéről özv. Nagy Simonné és Bánrévi Mihály gondnok.

Tárgy: özv. Nagy Simonné kérelme a férje által megajánlott templomépítési költségből még hátralékban maradt 40 korona elengedése iránt.

Elnökség a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki, megállapítja, hogy illetékességi és érdekeltiségi kifogást a felek nem emeltek, felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Szalóczy Pál előadó előterjeszti, hogy Nagy Simon mályii elhunyt tanító a templomépítés céljaira annak idején 100 kor.-át ajánlott fel, melyből részben ő, részben már özvegye 60 koronát befizettek, hátralékban fenn van még 40 korona. Ezt a 40 koronát presbyterium most az özvegytől követeli, hivatkozva arra, hogy Nagy Simon azzal, hogy midőn a templomavatás alkalmával a templomépítés történetének felolvasása közben a maga 100 koronás ajánlását köztudomásra hozta a nyilvánosság előtt, mintegy kötelezettséget vállalt az összeg megfizetésére, de meg ily templom-

építési ajánlat czimén még tetemes összeg van kint a hiveknél, tehát a hátralék elengedésével nem akar a presbyterium — az egyház kárára — követendő példát elismerni; s végül annak felemlítésével, hogy a presbyterium az egyház magtári tőkájének kárára már egy izben 6 köből gabona tartozást engedett el a megboldogútnak, özvegytől a 40 kor. templomépitési ajánlat hátraléknak megfizetését méltányos követelésnek jelenti ki, presbyterium szerint ezt kívánja az elhalt férj iránti kegyelet is, kinek neve a 100 koronát adományozók között a templom bejáratánál elhelyezett márványtáblán aranybetűkkel van megörökítve, a megboldogútnak még életében teljesített óhajta szerint.

Nagy Simonné a presbyterium ezen határozata ellen emel panaszt, s kéri, mint nagy családdal elmaradt szegény özvegy a hátralékos 40 korona megajánlási összeg fizetése alóli felmentését,

Az egyh. megyei közíg. bíróság az előadói előterjesztés, a felek meghallgatása után a következő ítéletet hozta.

Ítélet.

A mályii leány egyház presbyteriumának határozatát indokainál fogva megerősíti; özv. Nagy Simonné kérelmével elutasítja.

Indokok.

Nagy Simon kétségkívül erkölcsi kötelezettséget vállalt magára, nemcsak akkor, a mikor ajánlatát nyilvánosságra hozta, hanem már akkor, mikor nemes célú ajánlatát önként megtette.

Özvegye férje elleni kegyeletlenséget követne el, ha a már márványtáblán szereplő nevet a nem fizetés miatt a letörlés veszélyének tenné ki. A többi megajánlást tevő de azt még le nem fizető egyháztagra nézve is veszedelmes praecadensül szolgálna, ha éppen a megajánlást kezdeményező egyén örökesei mentetnének fel a fizetési kötelezettség alól, akkor a mikor azok a hátralékos összeget könnyen kifizethetik.

Kmf.

Br. Vay Elemér
világi elnök.

Bodolay István
egyházi elnök.

Tóth István
jegyző.

3.

JEGYZŐKÖNYV.

Felvétellett az alsóborsodi egyházmegyei közigazgatási bíróságnak Miskolczon 1915 év május 5-én tartott ülésében.

Jelen vannak Báró Vay Elemér gondnok és Bodolay István esperes elnökle mellett: Pappszász Lajos, Deák Gyula, id. Sólyom Gyula, Horváth Bertalan, Tóth Béla, Szabó András, Szalóczy Pál tanácsbírák utóbbi mint előadó és Tóth István jegyző; az érdekeltek részéről özv. Nagy Simonné és Bánrévi Mihály gondnok.

Tárgy: Nagy Simon mályii előkönyörgő tanító temetési költsége.

Elnökség a bíróságot szabályszerűen megalakultnak jelenti ki, megállapítja, hogy illetékességi és érdekeltségi kifogás az érdekeltek részéről nem emeltett, felhívja előadót az ügy ismertetésére.

Szalóczy Pál előadó előterjeszti, hogy Nagy Simonné, az elhunyt mályii tanító özvegye panaszt nyújtott be a mályii egyház azon határozata ellen, melylyel az a férje temetése alkalmából felmerült 155 kor. temetkezési számla költséggel szemben csak 100 koronát hajlandó megtéríteni a majdnem 30 koronát kitevő sirásás költségekkel együtt.

Egyházmegyei bíróság előadói előterjesztés, az ügy ismertetése és az érdekeltek meghallgatása után következőleg ítelt

Ítélet.

Néhai Nagy Simon mályii előkönyörgő tanító temetési költségeiből 130 korona kifizetésére utasítja a mályii leányegyházközséget, olyaténkép, hogy a már a leányegyházközség által fedezett 30 kor. sirásói költségen felül 100 koronát utaljon és fizessen ki a temetési számla kiegyenlítésére, a számla többi részét tevő 55 koronát pedig az özvegy kötelessége rendezni.

Indokok.

Bíróságunk tekintettel azon ősrégi, kegyeletes gyakorlatra, mely szerint egyházaink elhunyt belső embereik egyszerű, tisztességes eltemetését a saját pénztáruk terhére szokták teljesíteni, nem

engedheti meg, hogy még az ez esetben túlságosnak mondható 30 koronányi sirásói költséggel is az özv. tanítónő terheltessék, de másrésről tekintettel a mályii leányegyház szűkös anyagi helyzetére és a tanító elhalálozása folytán szükségessé vált helyettesítési díjak fizetésére is, a Nagy Simon elhunyt tanító temetési költségeit a mályii leányegyházra nézve a sirásás címén kifizetett összegben felül a temetési számlára kifizetendő 100 koronában állapítja meg.

Kmf.

Br. Vay Elemér
e. m. gondnok.

Bodolay István
egyházi elnök.

Tóth István
jegyző.

4.

JEGYZÖKÖNYV.

Felvétellett Miskolczon 1915 május hó 5-én az alsóborsodi ref. egyházmegye közigazgatási bíróságának ülésén.

Tárgy: Szabó Andor tiszaozlári tanító fellebezése a lakbér kárpótlási kérelmét elutasító presbyteri határozat ellen.

Jelen vannak a bíróság részéről báró Vay Elemér egyházmegyei gondnok és Bodolay István esperes elnöklete alatt: Pappszász Lajos, id. Súlyom Gyula, Szalóczy Pál, Horváth Bertalan, Deák Gyula, Szabó András tanácsbírák. Gaál Ferenc jegyzőkönyvvezető. A felek részéről: Csiszár Béla lelkész, Szabó Andor tanító.

Br Vay Elemér tárgyalást vezető elnök az ülést megnyitván, az E. T. V. t.-c. 54 §-a alapján nyilatkozattételre hívja fel a bíróság tagjait, hogy a tárgyalás alatt levő ügyben nem forog-e fenn a hivatkozott t.-c. 49 §-ában felsorolt és hivatalból figyelembe vehető érdekelttség?

Miután sem érdekeltségi, sem illetékességi kifogás nem emellett, elnök megállapítja, hogy a felek szabályszerűen meghívtattak, a bíróság határozatképes s a tárgy rövid megnevezése után felhívja Szabó András tanácsbíró az ügy részletes ismertetésére.

Szabó András tanácsbíró az ügy állását a következőkben ismerteti: Szabó Andor tiszaozlári ref. tanító 1914 június 24-ér kérvényt adott be a tiszaozlári ref. egyháztanács, mint iskolaszék

hez s kérte, hogy az 1913 évi XV. t.-c. 5 és 19 §-a, illetve az 1913 évi XVI. t.-c. 17 §-a alapján, mivel lakása sem az egyházkerületi szabályrendeletnek, sem az idézett t. c. 17 §-ában kívánt méreteknek nem felel meg, állapítsa meg a községi előjárósággal együtt a tanítói lakás bérértékét, és a törvényben s a valóságban meglévő érték közötti különbözetet térítse meg az egyház 1913 január 1-től 1915 január 1-ig, illetve mindaddig fizessen az egyház, míg az új lakás felépül. A kérvényt az iskolaszék elnöke csak 1915 március 14-én tárgyalta. A tanító értesülvén a tárgyalás közeledtéről, egy újabb előterjesztésben kérelmét oda módosította, hogy a lakbér kárpótlás ne 1915-ig, hanem a háborút befejező évet követő első évben foganatosítandó új épület emeléseiig. A presbyteirum a kérelmet több ok miatt elutasította. Most nevezett tanító ez elutasítás és annak indokai ellen fellebez, s kéri az iskolaszéki határozat megsemmisítésével 1913 január 1-től a törvénynek megfelelő lakás építése idejéig évi 100, egyszáz korona lakbér pótlék fizetésére kötelezni az egyházat, valamint arra is utasítani, hogy a háboru befejezése utáni 1, vagy 2° év alatt építtessen új tanítói lakást s a tantermet bővíttesse ki.

Egyházmegyei bíróság, az előadói javaslat meghallgatása után, zárt ülésben a következő ítéletet hozta.

Ítélet.

A tiszaozlári ref. presbyterium határozata jóvá hagyatik és Szabó Andor tanító, úgy a lakbér pótlék iránti követelésével, mint új tanítói lakás építésére vonatkozó kérelmével elutasittatik.

Indokok.

Jóváhagyandó volt a presbyterium határozata azért, mert sem az egyházmegyei és kerületi szabályrendeletek, sem az 1913 évi XVI. t. c. 17 §-a, melyre fellebező hivatkozik, visszahatólag nem intézkednek, sem lakbér pótlékot nem állapítanak meg ott, a hol esetleg a lakószobák méretei nem felelnek meg a követelményeknek. Az idézett t. c. 17 §-ának 3-ik bekezdése világosan mondja: „a jövőben építendő tanítói lakások“ stb. tehát nem visszamenőleg, hanem a jövőt illetőleg rendelkezik. Mert az elégtelen méretű

lakás után esetleg fizetendő lakbér pótlék sem teszi a lakást lakhatóbbá, csak új épület emelése, mely iránt a nevezett egyház már meg is tette a szükséges lépéseket, el kellett utasítani nevezett panaszlót, úgy a lakbér pótlék iránti kérelmével, valamint az új tanítói lakás építésére kötelező kérésével, a mennyiben a kérelem ezen része nem a közigazgatási bíróság, hanem az egyházmegyei közgyűlés hatáskörébe tartozik.

Kelt mint fent.

Br. Vay Elemér
e. m. gondnok.

Bodolay István
egyházi elnök.

Gaál Ferencz
jegyzőkönyvvezető.

Egyházközségek vagyoni kimutatása 1914 évről.

Sorszám	Egyházközség neve	Épületek		Földek		Ingóságok		Tökek és alapok		Alapítványok		Jogok		Összes vagyon		Teher	
		K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f	K	f
1	Alsózsoltca	128400		57449	85	9037		8188	94	11960		1440		216475	79	3538	87
2	Ároktő	76200		56654	27	4495	84	4266	39	4725	92	3240		149582	42		
3	Átány	96240		160779		6832	40	301	24	8434	48	4000		276587	12		
4	Borsodgeszt	108084		48308	36	10870	63	3187	29			1280		171730	28	2750	
5	Borsodharsány	42100		42550		7165	70	2710	60					94526	30	3700	
6	Böcs	101200		75171		18507		3612	47	5386	22			203876	69		
7	Bükkaranyos	35440		48425		1648	95	963	13	200		1200		87877	08	1555	
8	Bükkzsércz	86000		47418		5471		315	69	1630	25	175		141009	94	6045	38
9	Cserépfalu	165030		60400		12346	50	7496	89	1634	31	2160		249067	70	22469	90
10	Diósgyőr	81040		29410		7336	90	4821	12					122608	02	7360	05
11	Diósgyőr-vasgyár					1593	52	25435	56					27029	08		
12	Eger	14700				2964		98911	96	1223	43			117799	39	37178	45
13	Egerlövő	79550		99459		4856	10	6001	50	4620				194486	60		
14	Emőd	149000		36301		12844		2782	95	120				201047	95	1940	
15	Felsőábrány	43130		10600		3765	40	995	66	93	50	600		59184	59	17830	
16	Gelej	45300		55242		14233		1836	90	929	91	8120		134023	85	1800	
17	Hejőbába	60300		19200		4281		810	75	500				85691	75	11000	
18	Hejőcsaba	37200		41635		7109		12184	37					98128	37	6200	
19	Hejőpapi	87200		59806		5012		2454	26	999	96			155472	22	1000	
20	Hejőszalonta	50200		41718		4793	26	2226	39					98937	65	1800	
21	Heves	16100		63975		2483	80	1000		169	34			83728	14		
22	Igriczi	71850		54900		9812		3601	61					140163	61	1544	75
23	Kisgyőr	52860		11793	32	1701	60	2172	61	1976	25			70503	78	7412	
24	Kistokaj	50800		92898	32	2564	25	785	89	650				147698	16	250	
25	Ládháza Mezőnyék	34900		58730		3410	20	10522	50	2453	34	1830		111846	04	3660	40
26	Mályi	24000		5680		2330		929	58			1440		34379	58	3960	
27	Maklár	29600		92000		1382	80	1220		1000				125202	80		
28	Andornak	2400		7000		169		175	20					9735	20	790	
29	Mezőcsát	230742		115745	20	32497		4722	20	35286	66	9168		428161	06	823	23
30	Mezőkereszttns	325016		330900		28360	45	14263	11	8792	67	15000		722332	76	29864	14
31	Mezőnagymihály	95100		98900		8111		238		1000		7056		210405		23000	
32	Miskolcz	2090200		95450		123686	28	185278	26	59076	65			2554291	19	32884	
33	Nemesbikk	69150		67271	45	7937	80	148		1580				146087	25	9580	
34	Noszvaj	47500		63880		2005	60	3947	21	3026	46	1680		122039	27		
35	Ónod	76900		110100		2400		4940	31	500				194840	31	2000	
36	Poroszló	206800		76451		21723	86	5370	81	15107	46			325453	13	4141	17
37	Sajókeresztur	80670		32591		8659		827				1690		144347		5630	18
38	Sály	53050		18320		5529	96	961		1284	70			79145	66	28000	
39	Tibolddaróc	31320		12084		4350	30	260						48014	70	8000	
40	Szirna	56400		53200		2949	10			3600				116149	10		
41	Tiszadorogma	70880		35428		6704	90	9583	03	6871	52	6000		135467	45	13959	24
42	Tiszakeszi	83750		102072	31	11031	40	2103	12	3969	78			202926	61	10400	
43	Tiszanána	150520		191890		22734	75	4077	64					369222	39	1500	
44	Tiszaoszlár	31400		38620		5180	40	1871	46	1860	69			78932	55		
45	Tiszapalkonya	75470		45300		6533	94	3890	73	220		800		132214	67	1400	
46	Tiszaszederkény	101100		196940		17150		16290	10	50		247	70	331779	80		
47	Tiszatarján	64150	95	77653	08	11693	25	7406	23	120		6080		167103	51		
48	Tiszavalk	62509		37547	20	5410	70	852	56	7285	22			113604	68	6000	
49	Ujlőrinczfalva	59780		38550		3270								101600		3900	
50	Vatta	41000		55899		5855		555	12	400				103709	12	1583	17

TARTALOMJEGYZÉK.

1. Esperes imádkozása.
2. Egyh. m. gondnok a gyűlést megnyitja.
3. Az elmaradtak igazolása.
4. Esperesi jelentés felolvasottnak jelentetik.
5. Gyűléstartási alpból 200 koronát a Vöröskereszt Egyletnek, a vak katonának 100 koronát, katonáknak vallásos iratok, bibliák beszerzésére 100 koronát, gyűléstartási alpra 200 koronát ad a közgyűlés.
6. Puky László tb. aljegyző által készített e. m. térkép köszönettel vétetik s az egyházközségek felhivatnak a megvételre.
7. Iskolalátogatói tiszteletdíjak a hadban elesett tanítók családjának segélyezésére létesült alap javára adatnak.
8. Huszty Béla vil. tanácsbíró halála.
9. dr. Tóth Dániel tb. e. m. ügyész halála.
10. Paksy Dániel, Molnár József, Nagy Simon tanítók elhalálozása.
11. Végh Dezső segédlelkész elhunyt.
12. Öt egyház lelkésze ellen fegyelmi vizsgálat elrendelése kötelesség mulasztás miatt.
13. Bizottsági helyek betöltése.
14. Szavazás kitűzése 2 lelkészi, 3 világi tbirói állásra.
15. Diósgyőr-vasgyári egyháznak elismerés, a lelkész helyett egy évre kifizetett lelkészi nyugdíjintézeti járulékért.
16. Presbyteriumok és gondnokok a hátralékok szorgalmazására és behajtására köteleztetnek.
17. Esperes bejelentése az I. hadikölcsön jegyzésről jóvá hagyatik s felhatalmazást nyer pénztárnokkal együtt a II.-ik hadikölcsönből való jegyzésre illetve lombardírozásra.
18. A vagyoneleltári ívek megerősítésével esperes megbizatik.
19. Az alapok és alapítványok kölcsönvételéhez a presbyteriumoknak esperesi, illetve közgyűlési jóvá hagyást kell kérni.
20. A diósgyőr-vasgyári lelkészi hivatal felülvizsgálására bizottság kiküldése.
21. A poroszlói egyháznak elismerését nyilvánítja a közgyűlés, a hadsereg részére váltság díj nélkül felajánlott, 1739 évből való nagy harang adományozásáért s a tanítóknak a mult évre is 20 — 20 mm. köszénért.
22. Kérészy István hevesi lelkésznek beerősítettik.
23. A bükkzsérczi, felsőábrányi és nemesbikki tanító választások megerősítetnek.
24. Az egri missiói jelentés s a bizottság jegyzőkönyve az egyházkerületre terjesztetnek.
25. A számvevőszék jelentése az egyházmegyei számadásokról.
26. „ „ „ vagyoni állapotáról
27. „ „ bemutatja s a közgyűlés elfogadja az 1915 évi költségvetést,
28. „ „ előterjeszti az egyházközségek 1914 évi zárszámadását.
29. A diósgyőri, igriczii egyházak utasítatnak közalapi járulékaik befizetésére.
30. A bükkzsérczi egyház utasittatik a „Csattos“ alpból elköltött pénz vissza fizetésére.
31. Az egyházak utasítatnak a tőkék, alapok, alapítványoknak a zárszámadás-

- ban való külön feltüntetésére.
32. A számadások csoportosítása, a költség előirányzatnak a számadásokhoz melléklése újlag elrendeltetik.
  33. Az ellennyugtáknak a befizetők által való aláírására és beterjesztésére utasítatnak a gondnokok.
  34. Az egyházmegyei kölcsönök kamat hátralékai szeptemberig minden kölcsön vevő lelkész és egyház által befizetendők.
  35. Az igriczii és sályi lelkészek a helyettők egyházmegyei pénztár által kifizetett nyugdíjintézeti hátralékukról kötelezvényt tartoznak adni.
  36. Az egyházak, a különböző célra beszolgáltatandó persely pénzeket a húsvét utáni héten egy összegben küldjék be a pénztárba.
  37. A segélyosztó bizottság jegyzőkönyve.
  38. A közalapi bizottság számadása.
  39. A Gusztav-Adolf egyleti perselypénzek elszámolása.
  40. Az egyh. megyei nyugdíjintézeti bizottság jegyzőkönyve.
  41. Az ónodi egyház magtár ügyében kiküldött bizottság jelentése tndomásúl vétetik.
  42. Az ónodi egyház lelkészi és tanítói díjlevelei a kerületre felterjesztetnek.
  43. Az igriczii egyház presbyteriuma a lelkészi és tanítói díjlevelek szabatosabb kiállítására és újra felterjesztésére utasítatnak.
  44. A miskolci egyház adás-vételi szerződése a városnak eladott „Hősök temetője“ területről, a kerületre felterjesztetik.
  45. A mezőcsáti egyház adás-vételi szerződése a kerületi gyűléshez felterjesztetik.
  46. A mezőcsáti egyháznak az alapokból és tőkékből felvett 3760 korona kölcsöne jóvá hagyatik.
  47. Kistokaji lelkész fellebbezése, a helyettesítésére vonatkozó esperesi intézkedés ellen elutasítatik.
  48. A ároktői egyház adás-vételi szerződésének felterjesztésére halasztást nyer.
  49. A ládházai egyház 1460 kor. 40 f. kölcsön vételét a Kody és Kóródy alaphól engedélyezi a közgyűlés.
  50. A diósgyőri egyház 850 korona kölcsöne jóváhagyatik.
  51. A tiszavalki egyház 625 kor. 12 f. kölcsön felvételét közgyűlés jóváhagyja.
  52. Az egri egyház Zsivora-féle alapítványának eredeti összegére vissza állítása tudomásul szolgál.
  53. A tiszatarjáni egyháznak négy rendbeli alapítványból 2451 kor. kölcsönvételét, valamint 2300 kor. rendkívüli adó kivetését közgyűlés jóváhagyja.
  54. A felsőábrányi egyház részlet birtokcseréjét közgyűlés jóváhagyja.
  55. Tibolddaróczi levita tanítónak, a tanítói lakás bérbeadása engedélyeztetik.
  56. A diósgyőr-vasgyári egyház engedélyt nyer 20 presbyternek választására.
  57. A borsodgeszti egyház a lelkészi és tanítói párbér váltságának fix összegben való megállapítására utasítatik.
  58. Az ónodi egyház bérlőjének, bérleengedés iránti kérelme elutasítatik.
  59. Templomi szék szabályrendeletek.
  60. A volt mályii tanítóhelyettes előkönyörgői tanítói fizetés pótlék iránti kérelmével elutasítatik.
  61. Virág Béla segédlelkész bekebeleztetik.
  62. Segédlelkészek elhelyezése.
  63. özv. Illyés Jánosné köszönő levele tudomásul szolgál.
  64. Egyházkerületi képviselők kiküldése.
  65. Az őszi egyházmegyei közgyűlés helye Böcs.
  66. Jegyzőkönyv hitelesítése.

